Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

48-йил чиқиши

№ 20 (13.282).

1966 ЯНВАРЬ 23 ЯКШАНБА

Баҳоси 2 тийин.

ҚЎЗИЛАТИШ БОШЛАНДИ

Фарғона областидаги колхоз ва совхозларнинг фермаларида қўйларни қишда қўзилатиш кампанияси бошланди. Олтиариқ районидаги Максим Горький номли колхознинг қўйчивонлари бу ишга яхши тайёргарлик кўрдилар. Бу ерда совлиқлар ва қўзилар учун иссиқ иморатлар ажратилган, етарли миқдорда пичан, концентрат ва бошқа ем-хашак ғамлаб қўйилган. Чўпон Эсонали Бекмаматов отарида дастлабки икки юз қўзи олинди.

Олтиариқ районидаги «Ўзбекистон», «Ленинград» ва бошқа хўжаликларда ҳам қўзилатиш уюшқоқлик билан ўтмоқда. Район чорвадорлари қишки қўзилатишдан ҳозирдаёқ 3 мингта қўзи олдилар. (ЎзТАГ).

КОММУНИЗМ КИШИСИНИ ТАРБИЯЛАЙЛИК

[illegible]

...коммунизм қураётган, моддий бойликлар бунёд этаётган ҳар бир кишидан ақл-заковат билан меҳнат қилишни, ижодий изланишни, умумхалқ иши учун жон куйдириб меҳнат қилишни, юксак ахлоқ, одоб эгаси бўлишни тақозо этади. Идеологиямизнинг барча воситалари намтар, билимдон, меҳнатсевар, одобли, олижаноб коммунизм кишиларини тарбиялаб вояга етказишда партия ташкилотларига яқиндан ёрдам бермоғи лозим.

КПСС XXIII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

МОСКВАЛИК ВА ЛЕНИНГРАДЛИК ТАШАББУСКОРЛАР ИЗИДАН

ҚЎШИМЧА МАҲСУЛОТЛАР

Тошкент шаҳар саноат корхоналарининг коллективлари москвалик ва ленинградлик ҳамкасбларининг чақириғига амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Илғор корхоналарнинг меҳнаткашлари металл ҳамда бошқа материалларни тежаб-тергаб сарфлаш ҳисобига қўшимча маҳсулот ишлаб чиқариш учун кураш мусобақасини тобора кучайтирмоқдалар.

Куни кеча биз шаҳардаги машинасозлик корхоналаридан иккитасида бўлдик. Бу коллективларда машина ва механизмлар ишлаб чиқаришнинг тежамли усулларига катта эътибор беріляпти. Металл ва бошқа материалларни иқтисод қилиш йўли билан қўшимча маҳсулот тайёрлашнинг янги-янги резервлари ишга солинмоқда. «Подъемник» заводи коллективи тайёрлаб чиқарган маҳсулотлар чет элларга ҳам маълум. Ўтган йилнинг ўзидагина чет элга 45 та қудратли кран тайёрлаб жўнатилди. Ҳиндистон, БАР, Индонезия, Куба ва ВДР-га ҳам шундай ускуналар юборилди.

Машинасозлар маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш билан бирга, металларни тежаб-тергаб сарфлашга ҳам эътиборни кучайтирмоқдалар. Шу йилнинг ўзида камида 100 тонна металл тежаб қолишга аҳд қилинди. Тежалган металлдан корхона коллективи планга қўшимча равишда кўприк электр кранларининг тележкаларидан 50 та тайёрлашни мўлжаллаб қўйди. Ҳар бир ишчи ва инженер-техник ходим ўз зиммасига оширилган мажбуриятлар олди.

Заводнинг конструктор ва технологлари металл тежаш ишига муносиб ҳисса қўшаётирлар. Улар кранлар учун тайёрланадиган деталларнинг технологиясига айрим ўзгаришлар киритдилар. Баъзи деталларнинг диаметри ихчамлаштирилди: 320 миллиметрдан 250 миллиметрга туширилди. Миллиметрлардан тонналаб металл иқтисод қилиш мумкин бўлмоқда. Йил охиригача завод меҳнат аҳли ноёб металлардан ўнлаб тонна тежаш тадбирларини кўряпти. Рационализатор ва ихтирочилар металл қуйилмалар тайёрлаш жараёнларини такомиллаштиришга қаратилган таклифлар киритмоқдалар.

«Ташхимсельмаш» заводида тайёрланган маҳсулотлар республикамиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг жонига аро кирмоқда. Бу ерда қишлоқ хўжалиги экинлари зараркунандалари ҳамда бегона ўтларга қарши қўлланиладиган машина-механизмлар ишлаб чиқарилади. Шу машиналар учун эҳтиёт қисмлар, ремонтчилар учун асбоблар тайёрланади. Корхона меҳнаткашлари ўз имкониятларини ҳисобга олиб, беш йилликнинг дастлабки йилида 50 тонна металл, 100 минг киловатт-соат электр энергияси тежаш тадбирларини кўраётирлар. Шу йўл билан планга қўшимча 10 та химикат пуркагич аппарат, 500 комплект йирик асбоблар ишлаб чиқарилади.

Корхона азаматлари «Тежашнинг кўп-ози бўлмайди» деган шиорга амал қилмоқдалар. Металлдан фойдаланиш коэффициенти оширилмоқда. Чиқитга чиқариб юбориладиган металлар бўлмаслиги учун турли усуллардан фойдаланиляпти. Станокни бошқараётган ишчилар қуйилмалардан авайлаб фойдаланмоқдалар. Металлнинг майда бўлакларидан болт ва гайкалар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Корхона новаторларининг ҳисоб-китобларига кўра, қиринди сифатида ташлаб юборилаётган металлардан 43 минг комплект асбоб ишлаб чиқариш мумкин

Ишлаб чиқаришда тежамлилик учун кураш шаҳар корхоналарида кенг қулоч ёймоқда.

Е. КРУПКО.

ОҒИР ЮКЛИ ПОЕЗДЛАР

Бухоро, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Когон темир йўл бўлинмасининг локомотивчилари КПСС XXIII съезди шарафига олган мажбуриятларини муваффақиятли бажармоқдалар. «ТЭ-3» серияли тепловозлар тортаётган поездларнинг оғирлиги ортиб боряпти. Поездларнинг ўртача оғирлиги 3400—3600 тоннага етказилди. Жиззах — Самарқанд участкасида юк поездларининг оғирлиги 2 ҳисса ортди. Бўлинмага қарашли участкаларда «2-ТЭ-10Л» серияли қудратли янги тепловозлар ҳам қатнай бошлади. Улар билан жуда кўп юк ортилган составлар ҳам манзилларга бемалол етказиб борилияпти.

КОМСОМОЛЛАР ТУҲФАСИ

Тошкентдаги завод конвейеридан 21 январда чиққан экскаватор «Комсомолец» деб аталади. Бу машина корхона йигит ва қизларининг коммунистик партиянинг XXIII съездига туҳфасидир. Экскаватор тежаб қолинган материаллар ва комсомоллар тўплаган темир-терсак ҳисобига тайёрланди. Экскаватор — Ўзбекистон пойтахти ёшларининг съездга тайёрлаётган жуда кўп туҳфаларидан биридир.

(ЎзТАГ).

ДЎСТЛАРНИНГ ВИЗИТИ

Польша Бирлашган ишчи партияси идеология ходимларининг делегацияси 22 январда Тошкентга келди. Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Марказий Комитет пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Л. Стасяк делегацияга бошчилик қилмоқда.

Қардош Польшадан келган меҳмонлар Ўзбекистонда бир неча кун бўлиб, республиканинг ҳаёти билан, партия ташкилотларининг фаолияти, улар олиб бораётган идеология ишининг тажрибаси билан танишадилар.

Аэродромда делегацияни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг ўринбосари А. Н. Дмитрюк, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири С. Ш. Шермуҳамедов, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари В. А. Архангельский ва бошқа раҳбар партия ходимлари кутиб олдилар. (ЎзТАГ).

Яйловларда ҳаёт мавж уради. Жамоат чорва молларини сермаҳсул қилиш йўлида чўпонлар тиниб-тинчимайди. Наманган районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг илғор чўпони Сайфи Эргашев ҳам ана шундай жонкуяр чорвадорлардан бири. Бу йил ҳар 100 совлиқдан 115 тадан қўзи олишга аҳд қилган ўртоқ С. Эргашев ҳар бош қўйини қалб меҳри билан ардоқламоқда.

Е. Корниенко фотоси (ЎзТАГ фотохроникаси).

ХИМИКЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

ОЛМАЛИҚ. В. И. Ленин номидаги олтинтопган полиметалл комбинатида олтингугурт кислотаси ишлаб чиқаришнинг иккинчи навбати лойиҳада кўзда тутилган қувват билан ишлай бошлади. Коллектив бу маррани ғоят қисқа муддатда — корхона ишга туширилганидан кейин икки ҳафта ичида эгаллади. Корхона коллективи КПСС XXIII съезди очиладиган кунгача топшириққа қўшимча суратда минглаб тонна олтингугурт кислотаси ишлаб чиқариш мажбуриятини олди. Бир тонна маҳсулотнинг таннархи ўтган йилдагига нисбатан бир ярим сўм камайтирилди.

Дмитрий Голубенко бошлиқ комсомол ёшлар сменаси съезд олди вахтасида туриб жуда яхши меҳнат қилмоқда. Бу коллектив ҳозирдаёқ пландан ташқари 150 тоннадан кўпроқ кислота ишлаб чиқарди. Бу коллективнинг ҳар бир аъзоси иккинчи касбни ҳам эгаллаб, истаган участкада ўз ўртоғининг ўрнини босиши мумкин. Комсомол-ёшлар сменаси москвалик ва ленинградликларнинг ташаббусидан ибрат олиб, тежамкорлик учун бошланган ҳаракатга олдингилар қаторида қўшилди. Ишлаб чиқариш коллективи печ газларидан мақсадга мувофиқ фойдаланиш ва олтингугурт ангидридининг нобуд бўлишини камайтириш ҳисобига 1966 йилда топшириқдан ташқари 109 минг сўмлик маҳсулот беришга қарор қилди. (ЎзТАГ).

ТОҒ ЎҒЛОНИ

ОЧЕРК

Кутилмаганда момақалдироқ гумбирлади. Еру кўк ларзага келди. Осмон шифтига бош тираб турган қоялар қулаб тушаётгандай сезилди. Чўпон лорсиллаган, думбадор қўйларини сой тарафга ҳайдаб, иргай таёғини кифтига ташлаганича кўкка киприк қадади:

— Ҳозир челаклаб қуйса керак. Кошкийди бир кечаю, бир кундуз ёғса...

Фалак кўзгусини тўсиб турган оқпар булутлар Нурота тизма тоғлари тепасида тўхтаб тургандай, юксак чўққиларга кафтини қўйиб, базм қураётгандек кўринарди. Чўпон булутлар карвонига тикилганича қолаверди. Олис-олислардан тўлқинланиб келган ўйноқи еллар тоғлар ўркачидан булутларни суриб, тумтарақай қилиб юборди.

— Ёғмади-я, — деди чўпон хўрсиниб. — Қишнинг ярмидан кўпи ўтиб кетяптики, қўйлар туёғи кўлмак сув кўрмади, ҳаводан деярли нам тушмади. Даладаги хашак тарашадек қотиб қолди-ку!

Сой ёқалаб пастга энаётган совлиқлар қуриб-қовжираб қолган ўт-ўланларнинг уч-учини юлиб-юлқиб боришарди. Чўпон сурувга термулганича, хаёл оғушига чўмди:

— Яйлов кезмаган, туёғининг изини даштда қолдирмаган қўй — қўй эмас. Бундай қўй семирмайди, яхши маҳсулот бермайди. Беҳуда яйлов кездиришнинг ҳам фойдасидан зиёни кўпроқ. Айниқса, кундуз кунлари қўйларни кўп ҳайдаб толиқтириб қўямиз. Ҳа, қўйлар кундузи ҳайдаб боқилганда ердан бош кўтармай нуқул олға чопишади. Бирор туп янтоққа оғиз тегизмасданоқ, ҳу наридаги шувоқ ёки карранка ўхшаш ўтга кўзи тушиб ўша ёққа чопади. Яна сал нарироқда бошқа хил ўт-ўланларни кўриб, тағин жон-жаҳди билан югуришади. Оқибатда чарчаб, терлаб-пишиб ётиб қолишади. Бу, қўйларни турли касалликларга йўлиқтиради.

Қани энди табиат тантилик қилса-да, тез-тез ёғингарчилик бўлиб турса. Даладаги хас-хашак бир оз ивиса, қўйларга қандай яхши-я!

Чўпоннинг бутун вужудини ҳаяжон босади. Ялт-юлт чақмоқ чақиб, бефойда ўтиб кетган бояги булутлардан нолийди.

Хаёл яна қаёқларга олиб бориб келмади уни. Қараса, қўйлар анча йироқлашиб кетибди. Чўпон қадамини жадаллаштирди. Сурувга етиб олай деганда, қайси бир жониворнинг ўхтин-ўхтин йўталаётганини эшитиб таққа тўхтаб қолди. Ўша ёққа югуриш керак эди. У овоз эшитилаётган томонга ўқдек учиб борди: буйтур баҳорда тўртта туққан совлиқ оғзини совундай кўпиртириб, ковш қайтарганича ҳансираб ётибди.

— Бу йил ҳам камида учта қўзи беради, деб турувдим, бу ёғи нима бўлди энди, — деди чўпон қалт-қалт учиб. — Тумшуғини харсанг тошга уриб олдимикин е?

Йўқ, у ўйлаганича бўлмади. Ҳақиқатан ҳам эгиз туғиши муқаррар бўлган совлиқ ўт излаб чақиртиканга дуч келибди-ю, уни ғарч тишлаганича ютмоқчи бўлибди. Тикан дағал эмасми, жониворнинг нақ томоғига тиқилиб қолибди. Совлиқ жон талвасасида пишиллаб ётарди.

Чўпон совлиқни даст кўтариб сурув кетидан югурди. Яхшиям сой этагида жуфт кўзли қайнар булоқ бор эди, жонга оро кирди. Совлиқ булоққа лабини тегизганича, шалпайган қулоқларини силкита бошлади. Тўйиб симиргач, томоғидаги тикан қулт этиб ўтиб кетди шекилли, бир пасдан сўнг тетикланиб, най-навосига ўхшатиб ёқимтой маъраб юборди. Бутун сурув бир жойда тўхтаб қолгандай туюлди. Чўпоннинг ҳам кўнгли яйраб кетди. Совлиқнинг пешанасини кафти билан силаб, қўйиб юборган эди, у диркиллаганича чопиб бир зумда сурувга етиб олди.

— Шу бир туп тикан лоақал ярим соат ёмғир сувига чўмилганда эди, нақадар юмшаб қоларди, қўй осонгина тишлаб ютиб юбораверарди, — хаёлидан ўтказади чўпон. — Булутлар бўлса, қовоқ солиб келишади-ю, савлатини кўз-кўз қилиб ўтиб кетишаверади. Нима, бу йил ёғиш нияти йўқми?

— Мамадиёр, ҳў, Мамадиёр!

Чўпон ялт этиб орқасига қарайди. Енгил машинадан совхоз директори Шамси Усмонов кўринади. Директор Мамадиёр Шосимов билан илиққина кўришади-да, унга бир парча қоғозни тутқизади. Чўпон қоғозга кўз югуртиради. Унда қуйидаги сўзлар ёзилганди:

— «Нурота районидаги 1-«Қўшработ» совхози дирекцияси буйруғига асосан бош чўпон Мамадиёр Шосимов 60 та қўзи ва 9 та қўй билан мукофотлансин. Шосимовнинг тажрибаси барча фермаларда, отарларда ўрганилсин».

Мамадиёр буйруқдан кўчирилган нусхани икки буклаб чўнтагига солади-да, директорга бундай дейди:

— Мукофот учун раҳмат. Ленин бу йилги ишларимиз нима бўлади? Далада хашак йўқ ҳисоби. Қўйларга оз бўлса-да, аралаш озуқа бериш тўғрисида гап-сўз йўқми?

— Шу ҳақда кўп ўйладик. Партия ташкилоти билан биргаликда жамғарилган аралаш озуқанинг миқдорини яна бир марта текшириб чиқдик. Ҳозирдан бошлаб ҳар бир қўйга оз-оздан аралаш озуқа бериб бораверсан бўларкан. Шунга яраша озуқамиз бор. Демак, қўйларни қишдан яхши асраб чиқиш имкониятига эгамиз. Бугун сизнинг отарингизга ҳам аралаш озуқа келтиришади. Кундузи ёрма бериб, тунда ҳайдаб боқинг.

Директорнинг бу сўзларидан Мамадиёр Шосимов мамнун бўлди. Директор билан яна бир оз суҳбатлашди-да, тағин сурув кетидан кетди.

Тизма тоғлар ёқалаб қўйлар санаб одимлаб бораётганга ўхшайди. Бош чўпон Мамадиёр Шосимовнинг кайфияти анча яхши. Шундай бўлиши ҳам керак. У ҳар йили қўйлардан кўплаб эгиз олишда совхозда ёки районда эмас, балки бутун Самарқанд областида ҳам донг таратган. Ўтган йили 587 бош совлиқнинг ҳар юз бошидан 203 тадан соғлом қўзи олди. Чўпоннинг бу йилги режалари янада каттароқ. У ҳар юз бош совлиқ ҳисобига 210 тадан қўзи топширмоқчи.

— Озуқамиз кўп экан, — дейди чўпон қўйлар кетидан мағрур бораркан. — Нуқул ёрма ва хашакни майдалаб қўйларга едирсак ҳам қишдан бехатар чиқиб кетамиз. Лекин бу билан хотиржамланиш ярамайди. Запас ҳамиша керак.

Шунда тоғлар кетидан масиқиб келаётган булутлар кўринади. Ҳадемай улар янада қуюқлашади. Чўпон осмонга бир қараб қўяди. Пешанасига, ёноқларига бир-иккита ёмғир томчилари келиб қўнади.

— Демак ёмғир ёғади, кетидан қор келса ҳам ажаб эмас, — дейди у севинчини ичига сиғдиролмай.

Тоғ ўғлони бу гал адашмади. Булутлар тизма тоғлар этагидаги хас-хашакларни сувга тўйғазиб кетди. Яйловдан ғубор кўтарилди.

Л. ЭРГАШЕВ,
С. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» махсус мухбирлари.

ЧЕХОСЛОВАКИЯЛИК ДЎСТЛАР ЎЗБЕКИСТОНДА

Чехословакия Коммунистик партияси ходимлари делегацияси Ўзбекистон халқ хўжалигига партия раҳбарлиги тажрибаси билан танишиб чиқмоқда. Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети президиумининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Драгомир Кольдер делегацияга бошчилик қилади. Делегация составида Словакия Компартияси Марказий Комитетининг секретари Ф. Барбирек, Чехословакия Компартияси Марказий Комитети давлат-хўжалик органлари бўлимининг мудири Б. Шимон, Чехословакия Компартияси Марказий Комитети иқтисодий комиссиясининг секретари Я. Барил, халқ хўжалигини бошқариш ва ташкил қилиш давлат комиссиясининг секретари З. Валоух, Чехословакия Компартияси Прага шаҳар комитетининг секретари С. Зибар, Чехословакия Компартияси Марказий Комитетининг сектор мудири В. Гамерник, Чехословакия Компартияси Марказий Комитети халқаро бўлимининг референти В. Хлад бор.

КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов 22 январь эрталаб чехословакиялик меҳмонларни қабул қилди. Икки ўртада бўлган дўстона суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретарлари В. Г. Ломоносов, И. Г. Анисимкин, Н. М. Матчонов, Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. А. Абдураззоқов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Госпланининг раиси С. К. Зиёдуллаев, шунингдек делегациянинг Ўзбекистон бўйлаб қилаётган сафарида унга ҳамроҳ бўлган кишилар — КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири В. С. Фролов ва КПСС Марказий Комитети бўлими секторининг мудири С. И. Колесников қатнашдилар. Суҳбатда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг масъул ходимлари ҳозир бўлдилар.

Суҳбат давомида Ўзбекистон экономикаси ва маданиятини ривожлантириш, республика халқ хўжалигининг турли тармоқларига партия раҳбарлигига, КПСС Марказий Комитети сентябрь Пленумининг қарорларини амалга оширишга тааллуқли кўп масалалар устида гап бўлди.

Шундан кейин чехословакиялик дўстларимиз Тошкент тўқимачилик комбинатида бўлдилар. Комбинат директори З. А. Абдуллаев, партия комитетининг секретари А. М. Пивкина ва комсомол комитетининг секретари Л. У. Кундуховалар ана шу корхона коллективининг фаолияти тўғрисида меҳмонларга сўзлаб бердилар. Улар делегация аъзоларининг саволларига жавоб қайтардилар.

«Ташсельмаш» заводининг ишчилари ва инженерлари қардош мамлакатдан келган партия ходимларини самимий кутиб олдилар. Завод дирекциясида мароқли суҳбат бўлди. Меҳмонлар КПСС Марказий Комитетининг сентябрь Пленумидан кейин ишлаб чиқаришда мастернинг роли қай тариқа оширилаётганлигини, моддий жиҳатдан рағбатлантириш системаси қандай такомиллаштирилаётганлигини, партия ва касаба союз ташкилотлари коллективнинг ҳаётига қандай таъсир кўрсатаётганлигини суриштириб билдилар. Заводнинг бош инженери И. Ф. Мусин, партия комитети секретарининг ўринбосари Л. Б. Бенкенштат, завод касаба союз комитетининг раиси И. А. Самарцев уларнинг шу тўғридаги саволларига ва бошқа саволларига жавоб қайтардилар.

Чехословакиялик дўстларимиз кечқурун Алишер Навоий номли театрда «Семурғ» балетини томоша қилдилар. (ЎзТАГ).

ТАЙЁР БИНО—ҚУРУВЧИНИНГ НАҚД ИШИ

Ўзбекистон ССР қурилиш министри Суннат ИБРОҲИМОВ ҳикоя қилади

Республикамиз бинокорлари 1965 йилда баракали ишладилар. Қатор-қатор саноат объектлари ва минг-минглаб уй-жой бинолари қурилди. Уй-жой қуриш бўйича белгиланган топшириқ анча ортиғи билан адо этилди. Министрлик қарамоғидаги қурилиш трестлари ва бошқармалари ҳам ўз кучлари билан қурилиш-монтаж ишлари топшириғини орттириб адо этдилар.

Министрлигимиз қарамоғида 23 та умумқурилиш тресги, учтадан ихтисослаштирилган ва механизациялаштирилган трестлар, тўртта автомобиль тресги бор. Шунингдек министрликка 132 та умумқурилиш ва ихтисослаштирилган бошқармалар, 28 та кўчма механизациялашган колонналар ҳамда 66 та саноат корхонаси киради. Қурилиш ташкилотларимиз қўлида минг-минглаб серунум машина-механизмлар ишлатилмоқда. Саноат корхоналари ва цехларини, уй-жой ва маданий-маиший объектларни, электростанциялар ва газ қувурларини ўн минглаб ғишт терувчилар, механизаторлар, монтажчилар — қўли гул бинокорлар бунёд этмоқдалар.

Сўзимнинг бошида 1965 йил баракали бўлди, дедим. Ўтган йилнинг серфайзлиги шундаки, ишчи кучлари ва моддий ресурсларни авваллари бўлганидек, кўпгина объектларга сочиб юбормасдан ишга тушай деб турган объектларни битказишга алоҳида эътибор бердик.

Ўтган йили 84 та саноат корхонаси қуриб битказилиб, ишга туширилди. Олтинтопган комбинатига қарашли мис саралаш фабрикасининг 7-секцияси ҳамда қўрғошин-рух саралаш фабрикасининг 6-секцияси маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Фарғона нефтни қайта ишлаш заводидаги «ЭЛОУ-АВТ» ускунаси ҳам тайёр бўлди. Хива шаҳрида тикувчилик фабрикасини қуриб битказдик. Шунингдек, 14 та қуритиш-тозалаш ва қуритиш цехлари, 4 та линтер цехи ҳамда пахта тозалаш ва луб саноатининг бошқа бир қанча объектлари фойдаланишга топширилди.

Мактаб бинолари қуриш топшириғини 102 процент қилиб адо этдик. 33 минг 200 ўқувчи таълим оладиган 46 та мактаб — бинокорларимизнинг ёш авлодга тухфаси шунча бўлди. Бундан ташқари, 16 та кино театр биносини, 11 та касалхона биносини ҳам қўлдан чиқардик.

Ўзбекистон шаҳарлари ва қишлоқларини ободонлаштириш бўйича ҳам катта ишлар амалга оширилди. 203 километр узунликдаги водопровод, 211 километр узунликдаги канализация тармоқлари барпо этилди, 3320 квадрат метр йўл ва йўлкаларга асфальт ётқизилди.

Юқорида айтиб ўтганларим 1965 йилги ишларимиздан бир шингили, холос. Йўл қўйган айрим камчиликларимиз ҳақида ҳам айтиб ўтишни лозим топаман. Бу камчиликлар қурилиш сифатини янада кўтаришга ҳамда айрим техника-иқтисодий кўрсаткичларнинг янада кўтарилишига салбий таъсир этди.

Бош пудратчилик бўйича қурилиш-монтаж ишлари топшириғи бажарилмай қолди. Айрим заказчиларнинг қурилишни бошлашга тайёр бўлмаганлиги ҳамда барпо этилиши лозим бўлган объектлар техника ҳужжатлари билан таъминланмаганлиги бунга сабаб бўлган бўлса ҳам, аммо бу биз бинокорларни ташвишлантиради, албатта. Шуни айтиб ўтиш кераккки, лойиҳачилик ташкилотлари сметаларнинг ишбоп чизмаларини, техника ҳужжатларини кечикиб топширмоқдалар. Шу боисдан ҳам қурилишларни турли-туман конструкциялар ва ёрдамчи материаллар билан таъминлаш оқсамоқда.

1965 йилнинг учинчи кварталида пудрат ишлари бўйича белгиланган топшириқ бажарилмаганлигининг энг муҳим сабаби шуки, қурилишлар пишиқ ғишт билан етарли таъминланмади. Ўтган йил Монтаж ва ихтисослаштирилган қурилиш министрлигининг ташкилотлари дуруст ишламадилар. Улар планни бор-йўғи 88,6 процент адо этдилар.

Биз ҳанузгача ҳам қурилиш техникасидан яхши фойдаланмаётирмиз. Меҳнатни ташкил этишда ҳам жиддий нуқсонлар бор. Иш вақтидан қандай фойдаланилаётганлигини текшириш шуни кўрсатдики, айрим қурилиш ташкилотларида иш вақтининг учдан бир қисмига яқини бекорга кетади.

Қурилишларда меҳнат унумдорлигини кўтариш, қурилиш таннархини камайтириш, ҳар бир бинокорнинг иш унумини орттириш нақадар катта аҳамиятга эга эканлиги маълум. 1965 йилнинг 11 ойи мобайнида меҳнат унумдорлиги 7,1 процент кўтарилганлигини айтиб ўтиш лозим. Бу бизни қувонтиради, албатта. Лекин ўнлаб трестлар меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғини бажара олмаётганликларига нима деса бўлади?! Ҳамма гап шундаки, ҳанузгача ҳам қурилиш ташкилотларида ишчиларнинг қўнимсизлиги мавжуд, иш вақтидан унумли фойдаланилмаяпти. Ўтган йилнинг тўққиз ойи мобайнида 211 минг ишчи-куни бекорга исроф бўлганлигини айтиб ўтиш керак.

Айрим бошқармалар ва трестларнинг раҳбарлари бинокорлар учун қулай маданий-маиший шароит яратиш, уларнинг малакасини ошириш ҳақида етарли даражада ғамхўрлик қилмаётирлар. Шундай экан, ўтган йили қурилишларимизда 23 минг кишининг ишдан бўшаб кетганлигига ажабланмаса ҳам бўлади. Бундай қўнимсизлик Гулистондаги 7, Қўқондаги 9, ҳамда Нукусдаги 12-трестда айниқса авж олган.

1965 йилда қурилиш ташкилотлари қурилиш-монтаж ишлари таннархини 5,6 процентга арзонлаштирдилар. Бунинг шарофати билан саноат корхоналари 14.365 минг сўм миқдорида фойда кўрдилар. Шундай бўлса ҳам умуман министрлик бўйича таннархни арзонлаштириш топшириғи адо этилмай қолди.

Яна шуни ҳам таъкидлаб ўтиш керакки, кўпгина қурилиш ташкилотлари давлат маблағини тежаб-тергаб сарфлаш, ҳар бир сўмнинг қадрига етиш учун кураш олиб бормаётирлар. Ўтган йил тўққиз ойи мобайнида бекорга сарф-харажатлар 1 миллион 294 минг сўмни ташкил этди.

Камчиликларни таъкидлаб ўтишимизнинг боиси шуки, бу йил камчиликларга барҳам беришимиз керак. Бу йил катта ишларни бажаришимиз лозим. Асосий эътиборни қуриб битказилаётган объектларга қаратамиз. Пул маблағлари, материаллар ва ускуналар биринчи навбатда уларни битказиш учун сарфланади.

1966 йилда Чирчиқ электрохимия комбинати, Фарғона азот-ўғитлари заводи, Олтинтопган полиметалл комбинатида янги цех ва ускуналар ишга туширилади. «Андижонирмаш» заводи, Тошкент кўн заводи каби корхоналарда янги қувватлар фойдаланишга топширилади. Санаб ўтилган бу объектлар бинокорларимиз бажарадиган ишнинг бир қисмидир, холос.

Янги йилдаги асосий вазифаларимиздан бири шуки, қурилиш экономикасини юксалтиришга алоҳида эътибор берамиз. Иқтисодий лабораторияларимиз, иқтисодий бўлимларнинг ходимлари ҳамда жамоатчилик ҳар бир қурилиш, бошқарма ва трестнинг ишлаб чиқариш-хўжалик фаолиятини чуқур таҳлил қилиб борадилар. Ҳар бир қурилиш, бошқарма ва трест раҳбари бинокорлар учун қулай маданий-маиший шароит яратиб бериши, техника ва ускуналардан фойдаланишни тубдан яхшилаш, шундай қилиб қурилиш экономикасини юксалтириши лозим.

Республикамиз бинокорлари москвалик ва ленинградлик саноат корхоналари ишчилари ва инженер-техник ходимларнинг металл ва бошқа материаллардан тежаб-тергаб сарфлаш ҳақидаги ватанпарварлик ташаббусини қизғин қўллаб-қувватламоқдалар. Ўйлаймизки, бу сермаҳсул ташаббус шарофати билан минглаб тонна металл, ўн минглаб кубометр тахта ва бошқа материаллар тежаб қолинади.

Ўзбекистон бинокорлари барча совет кишилари қатори КПСС XXIII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга отланганлар. Бу партия съезди очилгунча кунгача янгидан-янги завод-фабрикалар, уй-жойларни қуриб битказамиз. Саноат объектлари ва маданий-маиший биноларни белгиланган муддатларда, сифатли қилиб қуриб битказиш Ўзбекистон бинокорларининг шарафли бурчидир.

Республикамизда металл ва бошқа материаллардан тежаб-тергаб фойдаланиш учун кураш мусобақаси кенг қулоч ёймоқда. Тошкентдаги 2-пойафзал фабрикасининг ишчилари Т. Рисқулова ва И. Амуев ўртоқлар ҳам бу шарафли ишга муносиб ҳисса қўшаётирлар.

А. Тўраев фотоси.

ЎҚИТУВЧИНИНГ МАСЛАҲАТЧИЛАРИ

Болани қандай қилиб чиройли ниҳолтириш, муаллима, суратлашишга бўлган ҳис-туйғуни қандай уйғотиш керак. Болаларни эстетик тарбиялаш бўйича Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги хузурида ташкил қилинган янги методик кабинетнинг иш планига ота-оналарни тўлқинлантирувчи ана шу проблемалар киритилган. Методик кабинетнинг мақсади — энг яхши педагогларнинг тажрибасини умумлаштириш-дан, мактабларга, пионер уйларига ва бошқа болалар муассасаларига амалий ёрдам кўрсатишдан иборат.

Республика Маориф министрлиги хузурида яна бир методик кабинет — болалар билан олиб борилаётган тарбиявий иш проблемаларини ҳал қилади. Бу кабинетнинг вазифаси — педагогик билимларни пропаганда қилишдан, пионер ва мактаб комсомол ташкилотларига, уй ва маҳалла комиссияларига ёрдам беришдан иборат.

Ўқув-кўргазмали қуроллар ва таълимнинг техникавий воситаларидан фойдаланиш тўғрисида тавсиялар тузади, диапозитивлар ва ўқув қуроллари тайёрлаш билан шуғулланади. (ЎзТАГ).

«АҚШ ИРРИГАЦИЯСИ»

«Ўзбекистон» нашриёти «АҚШ ирригацияси» деган брошюрани нашр этди. Брошюра автори Е. И. Озерский бир гуруҳ совет мутахассислари билан бирга Америка Қўшма Штатларида бўлган эди. Автор ўз китобида АҚШда ирригациянинг ривожланиши тўғрисида олган таассуротлари билан ўртоқлашади.

Яқин кунлар ичида брошюра сотила бошлайди. (ЎзТАГ).

Партия конференцияларида

ХЎЖАЛИК КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНСИН

Денов райони меҳнаткашлари беш йилликнинг дастлабки кунларидан бошлабоқ ажойиб меҳнат зафарларини қўлга киритмоқдалар. Яқинда чақирилган район партия конференциясида район партия комитетининг ҳисобот давридаги ишлари тўғрисида доклад қилган район партия комитетининг секретари ўртоқ Э. Мавлонов район партия ташкилоти ва барча меҳнаткашларининг ҳаётида бўлиб ўтган катта ўзгаришлар ҳақида гапириб, 1965 йил учун характерли фактларни айтиб ўтди.

— Шонли Коммунистик партиямизнинг XXIII съезди шарафига бошланган социалистик мусобақага қўшилган район саноат корхоналарининг ишчи-хизматчилари, инженер-техник ходимлари, — деди докладчи, — йиллик планни муддатидан илгари 110,3 процент бажардилар. Пландан ташқари 1 миллион 900 минг сўмлик сифатли маҳсулот ишлаб чиқарилди. Қурилиш-монтаж ташкилотлари, «УНР-979», колхозлараро қурилиш ташкилоти, ремонт қурилиш участкаси, «Проэнергомонтаж» ташкилотларининг кучи билан 3.908 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди.

Район экономикасининг асосини пахтачилик ташкил қилади. Қишлоқ хўжалигининг бу етакчи тармоғи йилдан-йилга ривожланиб бормоқда. Ўтган йили 20649 гектар ернинг ҳар гектаридан 35, 77 центнердан ҳосил олинди ва давлатга қарийб 74 минг тонна Денов пахтаси сотилди.

Қўлга киритилган ютуқлар билан бирга, — деди докладчи, — ишимизда камчиликлар ҳам йўқ эмас. Районда дон плани бажарилган бўлса ҳам 1964 йилга қараганда ҳосилдорлик 1 центнерга камайиб кетди. Ҳўл мева сотиш плани 37 процент бажарилди, холос.

Чорвачилик суст ривожланмоқда. Гўшт, жун сотиш планлари бажарилмади.

* * *

Район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Ўртоқ Э. Мавлонов район партия комитетининг биринчи секретари, секретарлари қилиб Золотарёв, Р. Ҳақбердиева ўртоқлар сайланди.

Н. ЮНУСОВ.

ЯНГИ ЮТУҚЛАР САРИ

Қишлоқ районлари партия конференцияларида экономика масалаларига, иқтисодий жиҳатдан қолоқ хўжаликларни илғорлар даражасига кўтариш ҳақида қизғин мулоҳазалар, қимматли таклифлар билдириляпти. Дарҳақиқат, КПСС Марказий Комитетининг март Пленуми социалистик қишлоқ хўжалигимизни ривожлантиришнинг конкрет вазифаларини белгилаб берар экан, қолоқ колхоз ва совхозларни иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамлаш гоят катта аҳамиятга эга эканлигини таъкидлади. Тошкент областининг Орджоникидзе район партия конференцияси қатнашчилари ҳам бу масалага зўр эътибор билан қарашди. Район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ Н. Қирғизбоев ўз ҳисобот докладида колхоз ва совхозлар эришган ютуқларни яна бир бор таъкидлаб, район меҳнаткашларининг беш йилликнинг тўнғич йилида қилинадиган ишлари тўғрисида батафсил гапирди.

Район пахтакорларининг бултур эришган ютуқлари ҳақида лоақал қисқача тўхталиб ўтиш ўринлидир. Райондаги деярли ҳамма хўжаликлар давлат планларини муваффақият билан ўринлатишди. Пахта тайёрлаш плани 130 процент бажарилди. Ҳосилдорлик эса гектар бошига 34,2 центнерни ташкил этди. Машъал «Правда» колхозида гектар бошига 41 центнердан «оқ олтин» йиғиб олинди. «Қизил Ўзбекистон» колхозининг миришкорлари ҳам 37,5 центнердан ҳосил олишди. Кўпгина бригада ва звенолар эса 50 центнер, ҳатто ундан ҳам ошириб ҳосил олдилар.

Конференцияда сўзга чиққан делегатлардан — «Қизил Ўзбекистон» колхозининг раиси А. Матқобулов, И. Припусков ўртоқлар қишлоқ хўжалик экономикасини юксалтиришнинг муҳим масалалари ҳақида гапиришди. Шунингдек, улар қишлоқ хўжалик экинларини парвариш қилиш агротехникасига тўғри риоя қилиш нақадар яхши натижалар беришини ишонарли мисолларда кўрсатиб бердилар.

Район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Унда ўртоқ Н. Қирғизбоев район партия комитетининг биринчи секретари қилиб, В. Чернов, Ш. Ғаниева ўртоқлар эса райком секретарлари қилиб сайландилар. Конференция ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ Н. Матчонов қатнашди ва нутқ сўзлади.

ИЛҒОР ТАЖРИБА—БОЙЛИГИМИЗ

Ҳосил мўл бўлса — колхоз қишлоғи обод, деҳқон бадавлат бўлади. Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини оширишда эришилган намунали тажрибаларни кенг пропаганда қилиш партия ташкилотларининг жонажон ишидир. Шунинг учун ҳам Ўрта Чирчиқ район партия конференциясида ҳосилдорликни ошириш, машъал пахтакорлар тажрибасидан ҳамма хўжаликларни баҳраманд қилиш масаласига кенг тўхтаб ўтилди.

Бундан икки-уч йил аввал иқтисодий жиҳатдан камқувват, камҳосилли бўлган Калинин номли, Ленин номли, Энгельс номли колхозлар партия ташкилотларининг жонкуярлиги, ташаббускорлиги туфайли бултур ҳосилдорликни анча оширдилар. Мазкур колхозларда бошланғич партия ташкилотлари меҳнатни тўғри ташкил қилиш, одамлар ўртасида тарбиявий ишларни кучайтиришда яхши тажриба тўпладилар.

Конференцияда қишлоқ меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялаш, кишилар орасида янгича, соғлом муносабатларни шакллантириш, район меҳнаткашлари олдида турган вазифалар ҳақида қизғин фикр олишув бўлди. Сўзга чиққан делегатларнинг ҳаммаси қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш, кишилар тарбияси ҳақида ғамхўрлик қилиш партия ташкилотлари, ҳамма коммунистлар зиммасига зўр масъулият юклашини алоҳида уқтириб ўтдилар. Шунингдек, колхозчилар ва совхоз ишчиларига маданий-маиший хизмат кўрсатишни яхшилаш, қишлоқларни янада обод қилиш коммунистик жамият учун курашнинг ажралмас қисми эканлиги таъкидлаб ўтилди.

Район партия комитетининг бўлиб ўтган пленумида А. Мирахмедов райкомнинг биринчи секретари, Ф. Ан, У. Йўлдошев ўртоқлар эса райком секретарлари қилиб сайландилар.

Муросасизлар **СИГНАЛИ**

КЕЧИККАНИ-КЕЧИККАН

Ўтган замонда бизнинг тарафларда Нишон қатиқчи деган одам яшаган экан. Тирикчилик учун у бозордан бу бозорга қатиқ олиб бориб сотар экан. Бир кун қатиқ олиб йўлга чиқибди, бундоқ қараса, кун энди чиқиб келаётган эмиш. «Ҳали эрта экан, жиндак мизгиб олай» дебди-да, шу ухлаганча эртасига чошгоҳ маҳалигача ухлабди. Кўзини очиб жуда вақтида турибман деб севиниб, йўлга тушибди. Шунда одамлар:

— Йўл бўлсин? — деб сўрашибди.

— Бозорга, — дебди қатиқчи.

— Бозор кеча ўтиб кетган-ку! — дебди одамлар.

Бизнинг Туябўғиз посёлкамизга хизмат қиладиган почтальон ҳам бамисоли ана шу Нишон қатиқчига ўхшайди. Йўлда ухлаб қоладими, ёки отланишдан аввал почтахонанинг ўзида уйқуга кетадими, ишқилиб, газетани 2-3 кун кечикиб олиб келади-да:

— Тез-тез бўлинглар, шошиб турибман! — дейди.

— Шошиб қаёққа борасиз?

— Газетхонлар кутяпти мени, газетхонлар! — дейди почтальон энтикиб.

Эски газеталарни ноилож олиб қоламиз, олмай ҳам иложимиз йўқ, ахир унга обуна бўлганмиз-да. Обуна бўлишга бўлганмиз-у, аммо ҳар куни янги газетани район марказига бориб олиб келишга мажбурмиз.

Хуллас, мана шу ҳангомани редакцияга маълум қилмоқчи эдик. Илтимосимиз шуки, район алоқа бўлими ва «Союзпечать»нинг район бўлими раҳбарлари биз газетхонларнинг арзи-додига ҳам қулоқ солишса, газета ўз вақтида келса!

Ж. ҚУРАЙШЕВ.
Урта Чирчиқ райони.

ЧИРОҚ КЕРАК, ЧИРОҚ

Ўзингизга ҳам маълум ва равшан бўлса керакки, шаҳримизнинг кўпчилик корхоналарида иш эрталаб соат 7 ёки 8 да бошланади. Ишга кетаётганда янги газета, журналларни кўриб кетгимиз келади. Қиш вақтларида эса соат 7 ёки 8 да атроф ҳали ёришмаган бўлади. Шунинг учун ҳам ҳар куни «Союзпечать»нинг Гагарин кўчасидаги 136-киоскаси олдида мана бундай ҳангома бўлади:

— Газета беринг деяпман!

— Еруғ тушсин деяпман.

— Еруғ қачон тушади?

— Соат 9 да.

— 9 гача кутиб ўтирамизми?

— Ихтиёр ўзларида.

Ишчилар, хизматчилар киоскадан янги газета ололмайдилар, кутишга эса вақтлари йўқ, ишдан кечикишади. Сабаб — киоскада чироқ йўқ эмиш, электр туширилмаган эмиш. Шаҳримизда электр туширилмаган киоскалар жуда кўп. Масалан, Чилонзор кўчасидаги 133-киоскада ҳам ҳар куни эрта билан аҳвол шу. Газета соат 6 да келади, сотувчи эса соат 9 ни пойлаб, киоскани очмай ўтираверади.

Ушбу киоскаларга чироқ тушириб беришларини сўраб кимга мурожаат қилсак бўлар экан?

Х. СОДИҚОВ,
А. ҚОДИРОВ.
Тошкент шаҳри.

ШИНГИЛ ХАБАРЛАР

СУРХОНДАРЁ. «Комсомолобод» совхозининг 1-участкасида болалар боғчаси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Ҳозир бу ерда чўлқуварларнинг фарзандлари тарбияланмоқда.

Шунингдек, совхоз марказида янги кутубхона очилди. Ҳозир кутубхонада 3 мингга яқин бадиий ва оммавий адабиёт бор.

Х. ЭШОНҚУЛОВ.

* * *

АНДИЖОН. Задарё райониндаги «Правда» колхозида 500 кишига мўлжалланган қишки клуб биноси қурилиб, фойдаланишга топширилди. Клубда кутубхона, шахмат-шашка, биллиард хоналари бор.

Шунингдек, «Восток» совхозида янги кино установка ўрнатилди.

К. РАҲИМОВ.

* * *

ТОШКЕНТ. Чилонзор массивининг Муқимий кўчасида янги поликлиника ишга туширилди.

Д. ҚОДИРОВА.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ПАРТИЯ ТУРМУШИ»

Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг журнали «Партия турмуши»нинг январь сони «Ленинча раҳбарлик услубини эгаллайлик» сарлавҳали бош мақола билан очилади.

«КПСС XXIII съезди шарафига» рубрикаси остида Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар Ленин район комитетининг биринчи секретари О. Окунскийнинг «Резервлар калити», Ўзбекистон КП Ҳазорасп район комитетининг биринчи секретари М. Ражабовнинг «Райком ва қишлоқ хўжалик мутахассислари», В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи партия комитетининг секретари Э. Валиевнинг «Одамлар ҳақида ғамхўрлик», иқтисод фанлари кандидати В. Елисаветскийнинг «Ишлаб чиқариш самарасини оширайлик» сарлавҳали мақолалари ёритилган.

Булардан ташқари «Коммунистик ва ишчи партиялар ҳаётидан» рубрикаси остида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари Р. Нишоновнинг «Поляк дўстларимиз ҳузурида» сарлавҳали мақоласи ҳам журнал саҳифасидан ўрин олган.

Шунингдек, журналнинг «Идеология иши ва ҳаёт», «Жанговар атеистик пропаганда учун», «Хат ва хабарлар», «Саволларга жавоблар», «Танқид ва библиография» бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материалларни ўқиш мумкин.

ҲАШАРЧИЛАР

ТЕРМИЗ. («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Шеробод даштларида юз минг гектардан зиёд унумдор ер бор. Неча асрлардан бери сувсиз қақраб, ташна ётган бу бепоён чўлни ўзлаштириш учун бошланган умумхалқ кураши кундан-кунга қизғин тус олмоқда. Чўл жиловкорлари кейинги 2-3 йил ичида ана шу майдонларнинг катта қисмини ўз измларига бўйсундирдилар. Қўриқда ташкил топган «Янгиобод», «Комсомолобод» ва «Советобод» совхозлари ўтган йили она-Ватанга мўл-кўл «оқ олтин» ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етказиб берди.

Чўлқуварлар ҳозиргача 14 минг гектар даштни қишлоқ хўжалик оборотига солдилар. 1966 йилнинг ўзидаёқ тағин 10 минг гектар ер ўзлаштирилади. Бундан 800 гектарида пахта етиштириш кўзда тутилмоқда. Бунинг учун жуда катта ҳажмдаги тупроқ ҳамда мелиорация ва ирригация ишлари қилинмоғи лозим. «Занг» канали яна 3-4 километрга узайтирилади, биринчи ва иккинчи даражали 26 километр янги канал қазилади, 159 та гидротехника иншооти ва 54 километр ёпиқ дренаж қурилади.

Белгиланган тадбирларнинг анча қисми муддатидан олдин адо этилди: 14 километр янги канал қазилиб, 57 та сув иншооти ва 27 километр ёпиқ дренаж қурилди.

Бироқ, қақраб ётган ерларга сув чиқариш ҳазилакам иш эмас. Каналлардан оқизилган сув манзилга етиб бормай ерга сингиб, йўқ бўлиб кетаверди. Нима қилмоқ керак? Қурувчилар бу муаммони ҳам ҳал қилдилар. Каналлар ва ариқ-зовурларга бетон ётқизиш зарур бўлиб қолди. Бунинг учун 42 минг кубометр тупроқ ишларини бажармоқ, 17 минг кубометр бетон ётқизмоқ керак.

Хўш, бундай катта ҳажмдаги ишни биргина чўлқуварлар уддалай олармиди? Йўқ, албатта.

Халқ — гўё бир денгиз дейдилар. Область пахтакорларининг ташаббуси билан умумхалқ ҳашари эълон қилинди. Чўл жиловкорларига Денов, Жарқўрғон, Сариосиё ва Шерободдан келган минглаб ҳашарчилар ёрдам қўлини чўздилар. Чўлда қайноқ меҳнат мавж ура бошлади. Каналлар ва суғориш шохобчаларига жадал суръатлар билан бетон «кўйлак»лар кийгизила бошланди. Чўлдаги мушкул иш енгиллашиб кетди. Қурилиш халқ қурилиши тусини олди.

Четдан қараган кишига гўё азим чўл жонланиб кетганга ўхшайди. Кенг асфальт йўлдан ҳар икки томонга тўхтовсиз қатнаб турган юк автомобилларининг кети узилмайди. Йўл ёқалаб чўзилган канал ва суғориш системалари одамлар билан лиқ тўла. У ёқ, бу ёқда экскаваторларнинг хартуми кўзга ташланади. Чанг-тўзон кўтариб ишлаётган скрепер ва бульдозерларнинг овози бамисоли чўлни ларзага солаётгандек туюлади.

Ҳозир асосий ишлар «Сурхонводстрой» қурилиш-монтаж бошқармасининг учинчи участкасида қилиняпти. Бу ерда «Советобод» совхози 3, 5, 6-агроучасткаларида ўзлаштирилган 3800 гектар ерга сув чиқариш тадбирлари амалга оширилмоқда. Участка бошлиғи ўртоқ В. Ли Деновдаги «Москва», Ульянов номли, Жарқўрғондаги «Меҳнат-роҳат» колхозидан келган ҳашарчилар ажойиб меҳнат зафарларини қўлга киритганликларини фахр билан сўзлайди.

Бетон узели ҳар куни 200-250 кубометр бетон тайёрлаб беряпти. Бетон узели мосламасининг мастери А. Бобоназаров, операторлардан Б. Авазов, Қ. Зоиров ўртоқлар съезд олди мусобақасига қўшилиб, кунлик топшириқларни 1,5-2 баравар уддалаяптилар.

Биз қурилиш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Е. Н. Аношкин билан ҳашарчилар ўртасида танишдик. У Жарқўрғоннинг «Коммунизм» колхозидан келган Қилич Тўйлиев бошлиқ бригада аъзоларининг ҳашарда ҳаммага намуна бўлаётганликлари ҳақида завқланиб гапирди.

— Бу бригада аъзолари ўтган йили гектаридан 35 центнердан ингичка толали пахта хирмони кўтариб, донг таратган эдилар, — дейди ўртоқ Аношкин, — мана улар ҳашарда ҳам барчага ўрнак бўляптилар. Бригада аъзоларидан М. Шукуров, Ҳ. Жўраев, Х. Раҳматов, Қ. Оролов, Ж. Мамадалиев, Т. Обилов, Н. Маматқулов ўртоқлар бетончи ва арматурачи касбларини тўла эгалладилар. Уларга махсус разряд ҳам берилди.

Ирригация иншоотлари қурилишида ишлаётган механизаторлар ўртасида съезд олди социалистик мусобақаси кундан-кунга авж олиб бормоқда. Ўртоқ Геннадий Сисоев бошлиқ участка коллективи мусобақада ғолибликни қўлдан бермаяпти. Ўртоқ Аҳмад Тўхтақулов бошлиқ экскаваторчилар бригадаси аъзолари 1965 йил планини 153 процент бажардилар. Экскаваторчилардан Сафинов ва Гараев ўртоқлар 1967 йил ҳисобига меҳнат қиляптилар. Бульдозерчи М. Маматқулов, скреперчи Ш. Алимардоновлар кунлик топшириқларини икки баравардан ҳам ошириб бажармоқдалар.

Шеробод чўлини жуда кўп кишилар — чўлқуварлар, механизаторлар, пахтакорлар қўлни-қўлга бериб жиловлаяптилар. Азим чўл албатта забт этилади.

А. ХАЛИЛОВ.

Фарғона тўқимачилик комбинати ишчи ва хизматчиларига хизмат кўрсатаётган 57-магазинга коммунистик меҳнат коллективи номи берилган. Бу илғор коллектив ойлиқ савдо обороти планларини доимо ортиғи билан бажариб келмоқда. Суратда: (чапдан) магазиннинг илғор сотувчиларидан Л. Юдина, А. Раҳимов, Л. Гончарова ва Л. Батракова ўртоқлар.

Г. Бойко фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Ахлоқ ва одоб мавзуида

КЎЗ-КЎЗГА ТУШГАНДА...

БИР ХАТ ИЗИДАН

Ҳурматли редакция, мен ўн бир ойдан бери касалхонадаман, гипсда беморлик азобини тортиб ётибман. Она сутига қонмаган гўдагим, кексайиб қолган онамдан бўлак меҳрибоним йўқ. Умр йўлдошим ҳолимдан хабар олиш, дардимга малҳам бўлиш ўрнига, янги ёрга уйланиш кўйида юрибди. Наҳот умр йўлдошинг шу қадар тош меҳр бўлса?!

Минзифа Ғаниевна САИДОВА.

Хат изидан Тошкентнинг Оқтепа массивидаги [illegible]

[illegible] қайсибири? — сўраб қолди у суҳбат давомида.

— Баҳор.

— Менга ҳам баҳор ёқади, хўрсинди суҳбатдошим. Ҳадемай баҳор келади. Лолалар очилади. Ўтган баҳорни ҳам шу ерда қарши олганман. Мана шу дераза орқали осмонга тикилиб ётиб, турналарнинг аргумчоқ ёзганини кузатганман. Ҳамшира қиз бир дона қипқизил лола келтириб бергани ҳамон ёдимда. Баҳор бинафшаларини кўксимга тақиб, анҳор бўйларида кезишни севардим...

У кўзига яна ёш олди. Суҳбат тинди... У ҳам ўйлаб кетди, мен ҳам... Демак у илк баҳорни ҳам, алвон гулларга бурканган ёзни, шарбатларга тўлган олтин кузни шу ерда кутиб, кумуш қишни ҳам шу ерда ўтказаётир. Бугина эмас, у ҳар бир дақиқаси юракни емирувчи ҳижрон, рашк изтиробларига дош бераётир. У умр йўлдоши Қўчқор Саидовни ҳамон кутади, интизорлик билан кутади. У ўзи учун азиз бўлган кишини кутиш, гуноҳини ўтиш учун сабру-тоқат топа олар эди-ю, умр йўлдоши номардлик кўчасига оёқ босди. Рафиқасини беморлик тўшагида кўра туриб уйдан кўз юмиб кетмоқ режасини тузди.

— Сен беморсан, мен эса соғлом одамман. Мендан умидингни уз, — деди у.

Бемеҳр умр йўлдоши Қўчқор Саидовнинг қаҳратондай совуқ сўзларини хотирларкан, аёл юзларига чойшаб тортиб олиб ўксиниб-ўксиниб йиғларди. Дунёда сенга ҳамдард бўлолмаган ёр дардидан ҳам аламлироқ дард бормикан. Аксинча, туғилган кунингда, байрам тонгида у тутқизган бир дона гул, оқшом хориб ишдан қайтганингда, бетоб ётганингда унинг бир оғиз ширин сўзи оламдаги барча қувончлардан ортиқ... Инсон табиати денгиздек азм, кўп қиррали. Унинг гўзал кийим-кечак, тотли овқат, қулай уй-жойга эҳтиёжидан ташқари, маънавий эҳтиёжлари ҳам бор. Булар севги, дўстлик, ўзгалар билан ҳамкор ва ҳамроз бўлиш эҳтиёжидир. Бу ҳаммага равшан. Лекин аёл кишининг дилида ҳеч қачон ҳеч кимга айтилмайдиган ғоят пинҳон нафис эҳтиёжлар ҳам борки, буни фақат аёлга ҳамдард бўла олган, уни кўнгил пардасида эъзозлай олган, сева олган кишигина англай олиши мумкин.

Минзифа беморлик азобини тортаётгани учун эмас, севган кишисининг шу қадар беоқибат, беқадр эканидан ўкиниб йиғларди.

Тошкент тепловоз депосининг машинист ёрдамчиси Қўчқор Саидов Минзифани севиб, хотинликка олган. У пайтлар Минзифа соғлом, шўх табиатли, меҳнатсевар қиз эди. Тикувчилик фабрикасида ишларди. Саидов ўзи ариза ёзиб бериб, хотинини ишдан бўшатиб олди.

— Сен мен учун яшашинг керак. Кўйлагимнинг ёқаси кир кўрмаслиги, этигимнинг юзига чанг қўнмаслиги керак. Менинг топганим уч-тўрт хотинни боқишга етади.

Эрнинг ҳаёт, умр йўлдоши ҳақидаги фалсафаси мана шу эди. Аёл юрагидаги нафис ва теран ўйлар, ғунча янглиғ орзулар, ҳаётга бўлган меҳр-муҳаббат, меҳнат, гўзалликлар яратиш иштиёқи унинг наздида ҳеч нарсага арзимас эди.

Наҳотки хотин киши фақат эр учун яшаши керак дунёда! Ўз умр йўлдошига бу хилда ишончсиз, ҳурматсиз бўлган кишининг умуман инсонга, севгига бўлган эътиқоди ҳақида сўзлаб ўтирмаса ҳам бўлади.

Минзифа бир умр эр амри билан қозон-товоқ қули бўлиб қолаверишга ҳаққи йўқ эканини тушунарди. Ахир унинг қўлида гулдек ҳунари бор. Ёш жувон одамлар орасида бўлишни, ҳаёт дарёсига томчи сувдай қўшилиб кишиларга баҳра беришни истарди. Бекор ўтиравериш жонига тегиб, тикувчилик фабрикасига ишга кирди. Уйдаги ишларини ҳам тахт тиндирар, фабрикада ҳам илғор тикувчи эди. Оилада қиз фарзанд туғилди. Шундан кейин Минзифанинг соғлиғи ёмонлашиб, касалхонага тушди. Орқа умуртқа суяги касалланган аёлни врачлар гипсга солиб даволаша бошлади. Ахир одамзоднинг бир умр соғлом ҳолда яшайвериши қийинку. Хотин касал бўлса эр ташлаб кетаверса, эр касал бўлса хотин ташлаб кетаверса ҳаётнинг, жуфтликнинг маъноси қаёкда қолади.

Минзифани 11 ойдан буён даволаётган врач К. Қ. Якубовадан Минзифанинг касаллик тарихи ҳақида сўрадик.

— Кўп ҳаяжонланади, асабий, шунинг учун ҳам дори-дармонлар яхши таъсир қилмаяпти, — деди у.

К. Қ. Якубова Қўчқор Саидовнинг қилмишини жуда қаттиқ қоралади. Врач тепловоз депосининг раҳбарларига икки марта хат ёзди. Хатга расмий жавоблар олинди-ю, Саидовдан дарак бўлмади.

Минзифа даволанаётган жойда бошқа беморлар ҳам ётибди. Каромат Ҳамралиева икки йилдан бери шу ерда. Эри Ҳамралиев Фарғона область, Охунбобоев районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси. Саидов шу ерда — Тошкентда яшаб туриб хотинидан бирор марта хабар олмаган бўлса, Ҳамралиев уч боласини оқ ювиб оқ тараяпти. Ҳар ҳафта хотинидан хабар олиб, унинг дардига малҳам бўляпти. У касалсан, деб хотинидан юз ўгиргани йўқ.

Бир ярим йилдан буён даволанаётган Лидия Осипова биз билан хат орқали гаплашди. Чунки у эшитмас ва гапиролмасди. Лекин Лидиянинг кўзларида ҳасрат эмас, умид, ишонч учқунлари порлаб турарди. Унинг эри Петр Иванович Ткаченко «Ташсельмаш» заводида ишлайди. Хотинидан ҳар куни хабар олиб туради. Булар чин инсонлар — чин умр йўлдошлари. Улар бир-бирларини меҳр кўзлари билан севадилар. Сизчи Қўчқор Саидов, ишингизнинг кўплиги, бемор аёлингизни кўриш учун вақтингиз йўқлигини баҳона қилиб кўрсатдингиз. Шу ҳам баҳонами? Пул-мул бериб турганингизни пеш қилдингиз. Инсоннинг қадр-қимматини пул билан ўлчаб, баҳолаб бўлмайди. Гулни севган тиканни ҳам севади. Сиз Минзифанинг бир йиллик эмас, лоақал бир дақиқалик изтиробларига шерик бўлдингизми? Сиз тўй куни ёнингизда келин либосида товланиб ўтирган гулгун чеҳранинг сарғайиб сўлганини, ўтдай чақнаб турган кўзларнинг хаёллардан толиб кетганини кўрдингизми? Ахир у Сизнинг умр йўлдошингиз, қизчангизнинг онасику! У сизни севган, сизга содиқ бир аёл. У бир умр беморлик тўшагида ётавермайди. Ҳа, у тузалиб кетади: ишонинг. Врачнинг айтишича у бутунлай соғайиб кетади. У яна она бўлиш, фарзанд кўриш бахтига муяссар бўлади. Яқин ойлар ичида у уйга қайтади. Кўз-кўзга тушганда уялмайсизми? Ўйлаб кўринг.

Эътибор ОХУНОВА.

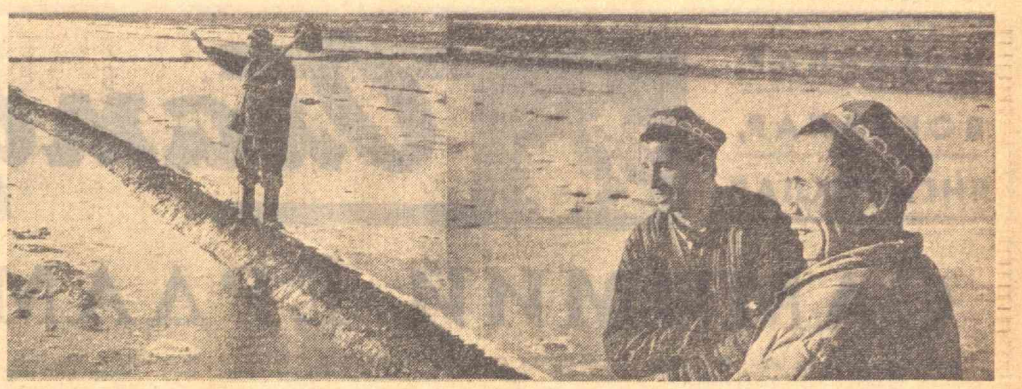

Тупроқда кўпроқ нам тўплаш — вегетация даврида жуда қўл келади. Буни яхши англаган Андижон область Балиқчи районидаги «Москва» колхози аъзолари экин майдонларини сувга қондирмоқдалар. Бу суратда сувчилардан Т. Умматов, (чапдан), А. Деҳқонов ҳамда участка агрономи М. Давқаров ўртоқларни кўриб турибсиз.

С. БЕЗНОСОВ фотоси.

Бизнинг ахборот

СИЗ ЯШАЙДИГАН УЙЛАР

ЯҚИН беш йил мобайнида уй-жой бинолари қурилишига 822 миллион сўм маблағ ажратилди. Бу ўтган беш йилликка нисбатан 2,13 марта кўп демакдир.

АҲОЛИ 244 минг квартира олади. Юзлаб мактаб, касалхона, болалар боғча ва яслилари ҳамда маданий ва маиший бинолар қад кўтаради.

РЕСПУБЛИКАДАГИ 12 та шаҳар реконструкция қилинади. Яқин кунлар ичида Олмалиқ, Оҳангарон, Қарши, Фарғона, Марғилон, Урганч, Нукус, Гулистон, Чирчиқ ҳамда Янгийўл шаҳарлари реконструкция планларини оладилар.

1980 йилга келиб, республикадаги барча район марказлари ва посёлкалар ўз генерал планларига эга бўладилар.

ЯҚИН йиллар ичида уй-жой қурилиши типовой лойиҳаларига ўзгартириш киритилади. Йирик панелли ва ғиштли уйлар оиланинг сонига қараб 4 ва 5 хонали қилиб қурилади.

ЯҚИН вақт ичида қуриладиган ғиштли янги уйларнинг беш хил лойиҳаси тайёрланди.

1966 — 67 йилларда асосан 4, 5, 9 ва 16 қаватли уй-жой бинолари лойиҳалари тузилиб, қурувчиларга топширилади.

ПОСЕЛКАЛАРДА 2 ҳамда 5 хонадан иборат бўлган 1 ва 2 қаватли бинолар қад кўтаради.

ЯНГИ уйлар ёнида катта кўчалар туширилади, обод сайргоҳлар, болалар ўйнайдиган майдончалар қурилади.

Колхозчилар уйига телефон

БУХОРО. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Навқирон Бухоро областининг ишчан алоқачилари меҳнаткашларга алоқа хизмати кўрсатишни янада яхшилаш учун КПСС XXIII съезди шарафига бошланган мусобақага қўшилиб астойдил меҳнат қилмоқдалар.

Улар Вобкент, Қоракўл районларида 500 колхозчи хонадонига телефон ўрнатдилар. Ҳозир областдаги яна 15 та колхозда телефонлаштириш ишлари қизғин олиб борилмоқда.

Областнинг Ғиждувон районидаги Энгельс номли, «Гулистон», Карл Маркс номли колхозлардаги кўпчилик хонадонларда автомат телефонлар ишлаб турибди.

Областда шаҳарлараро телефон хизмати ҳам яхшиланиб бораётир. Чунончи, Бухоро — Ғиждувон, Навоий — Қоракўл ўртасида янги телефон линиялари қурилиб ишга туширилди.

ЁНАЁТГАН НИЛУФАР

I.

Ичим ёняпти...

II.

Динамитдай портлар қон.
Шовуллаб тўкилар юлдузлар.
Жангчи суягидай очилиб ётар
Осколка теккан илдизлар.
Чатнаган гулларнинг қонар кўзлари,
Отилган бамбуклар йиқилар тикка.
Турналар арқони тўлғонмас баланд,
Мушуклар миёвлаб чиқмас эшикка.
Йиртилган шафақлар,
Куйган булутлар
Бурдаланиб тушар пушти осмондан.
Димоқни ачитар жизғин ҳидлари,
Дунё ясалганми сомондан!
Олтинлар селида чайқалмас шамол,
Шолизорда увлаб супурар қурум.
Ширгуруч, талқоним хокитуроб,
Вой шўрим!
Ҳавони пайпаслаб чиқар тўзондан
Сочларига чўғ ўралган аёл.
Наҳот бу қора гул ўша сеҳргар,
Хаёлимни ўғирлаган тимсол.
Маъбаддаги ўктам маъбуда шуми,
Шуми ишвали бир ҳури ғилмон.
Битта имосига жаҳон парвона
Қора чақмоғинг қани, инсон?
Кўзларни қидираман, кўзлар қудратин,
Эвоҳ, ўрни тубсиз, қоронғи ўра.
Инсон,
Ўйиб олинган гўзалликни ҳам
Ерга ташламасдан, ипакка ўра!
У нилуфар эди, тонгги севинчидан
Томар эди ёрқин, мусаффо шабнам.
Бўсага тутилган дудоқларини
Тиз чўкиб ўпарди капалаклар ҳам.
У нилуфар эди, муқаддас ҳусн,
Томирларда оқар эди лаззати.
Дунёнинг дўзахи ҳам, жаннати ҳам йўқ,
Ёлғиз севгигина унинг жаннати.
Йигирманчи аср инквизиторлари
Ёндирдилар ана шу сеҳр, санамни.
Тошдан қаттиқ бўлар тошга айлантирсам
Ичимдаги оғир дардни, аламни,
Ахир каммиди,
Крематорийларда
Ёнган сонаталар, қўшиқлар, ранглар,
Тиғи парронларда ярим планетанинг
Иссиқ қонлари занглар.
Эшакмия еган битта тутқаноқ
Дунёни ғарқ қилай демаганмиди.
Ваҳма Европани исканжага олиб,
Қора чечак билан эмлаганмиди.
Ҳаммани осарди, осишга аммо
Баланд дарахт, узун арқон етмади.
Енгдик.
Ҳали ҳам баданимиздан
Ҳамма қўрғошинлар чиқиб кетмади.
Ҳаёт-мамот ораси бир сантиметр,
Юракка қадалиб турган ўқлар бор.
Тўлиб кетган экан темирга ичи,
Нега суягим оғир деса ярадор.
Олов ютган қўлсизлар, оёқсизлар,
Ярадари очилган тириклар номидан,
Келажакка фидо бўлган солдатлар,
Кафансиз ўликлар номидан
Бонг ураман қаттиқ, йўқолсин зулмат,
Ер жуда қийналиб кетди жанжалдан.
Окопларга ўхшар тешилган қалби,
Алаҳлар тушига кирган ажалдан.
Тунда қулоқ солдим сийнасига жим,
Яна бўғиқ портлаш, чуқур изтироб.
Эсга тушди дарҳол ёнган нилуфар,
Заҳар томизилган бир коса гулоб.
Нилуфар ёнарди,
Тагида Момо Ҳаво,
Пора-пора бўлиб қонаб ётарди...
Бир онабезори сут тирқираган —
Мимисини мишень қилиб отарди...

III.

Дунёда ўқ отилмаган кун,
Аза очилмаган уй бўлганмикан?..
Шиддатли асримиз қаттол урушларни
Эски архивларга топширар қачон?
Найзаларни сих қилиб кабоб пиширса,
Танкларни арава қилса бўлади-ку жаҳон.
Милтиқлар — оташкурак,
Қиличлар — чопқи,
Тўп стволи қувур бўлиши мумкин.
Атомлар Антарктиканинг муз қатламларин
Парчалашда жонбозлик қилиши мумкин.

IV.

Асаблар таранг пўлат,
Ёрилиб кетай дер кулранг асаблар.
Қонларимда сачрар ғазаб изотоплари,
Мушт бўлиб туғилар ғазаблар.
Оқ уй остонасин хатлаб чиққан янки
Нилуфарни отмоқда, чопмоқда,
ёндирмоқда.
Қон қайнар қизил чувалчанглардай
Кўлда, дарёда, ирмоқда.
Шовуллаган шаршаралар эмас,
Кўпирган қайнамалар эмас,
Жимирлаган чашмалар эмас,
Қон, қон, қон!
Бу нилуфар — менинг отилган
Вьетнамим,
Менинг яраларим — ёнган яралар.
Жаҳонни оёққа турғизар унинг
Куйган шабнамлари, манзаралари.
Тобланган ишончи ўлдирмас уни,
Унинг қўшиқлари ўқларни ёқар.
Хунукликни ердан қувар гўзаллик,
Тутун ичида ҳам ярқирар нилуфар.

V.

«Озодлик» ҳайкали тагидан заҳдан
Урмалаб чиққан кўмкўк чаён,
Думларини қанча гажак қилмасин,
Уни босиб, янчиб ўтади замон.

Султон **АКБАРИЙ.**

Овни севинг

ЎРДАК БЎЛМАСА, ҒОЗ...

Сирдарё бўйларида, Ақчасой, Еттисой, Амударёнинг Қизилжар массивида ҳозир ўрдаклар гала-гала бўлиб учишади.

Тажрибали овчиларнинг айтишига қараганда, ҳар йили январь ойида овга чиққан киши кўпроқ ўрдак отиб оларди. Бу йил ов хўжаликларида бутунлай бошқача аҳволни кўряпмиз: Ўрдак камайиб, унинг ўрнига ғоз кўпайибди.

Яқинда республикага таниқли овчилардан бир группаси Чордара ов хўжалигига боришди.

— Биз бу ерга ўрдак овлаймиз деб келган эдик, — ҳикоя қилади Зуфаров. — 4-5 тагина ўрдак учира олдик. Қўнғир рангдаги семиз ғозлар галаси тепадан, ёнимиздан учиб ўтиб, худди бизни масхара қилаётгандек эди. Чордара кўлига қарадиг-у, кўзимиз қамашиб кетди.

Анчадан буён бу ерга овчилар келмаганми, ғозлар одам шарпасидан ҳам, милтиқдан ҳам чўчимасди. Ўйланиб қолдик, бу ерга ғоз қаердан келди экан, Чордара ўрдакнинг кони эди-ку? Сабаби маълум бўлди. Ҳаво иссиқ келиб, Чордарада ўт-ўланлар кўм-кўк бўлиб яшнаб турибди. Ғозлар мана шу ўтни деб бошқа ёққа кетмай, шу ерда қишлаб қолишибди.

Бу йил тоғли районлардаги ов хўжаликларида ҳам ўзгариш катта. Каклик камайиб кетган, унинг ўрнига ёввойи эчки, чўчқа ва кийик кўпайган. Кийик Қорақум чўлларида пода-пода бўлиб юрибди.

АЙИҚЛАР «ЁТОҚХОНАСИ»ДА

ҲОДИСА.

Овчилардан Яков Кожемякин, Павел Ермолаев ва Семён Ивановлар Чита области ғарбий районларининг бирида мўйна овига чиққанларида гранит қоялар орасига жойлашган айиқлар уясига дуч келдилар. Улар воқеани тўла тушуниб етмаслариданоқ овчиларнинг итлари тайганинг «хўжайини»ни уйғотишга улгурдилар. Овчилар хавфли ўлжанинг қочиб кетишидан қўрқиб, отишга шайландилар.

Баҳайбат айиқ қоялар орасидан чиқаётганда ўққа тутилди. Овчилар айиққа қараб уч марта ўқ узганларидан сўнг ҳам ётиб қолиб, яна ўрнидан туриб келаверди. Нима гап ўзи? Балки бирон сир бормикан. Лекин узилган тўртинчи ўқ айиқ воқеасини овчиларга аниқлаб берди. Айиқлар ини жим-жит бўлиб қолди. Буни овчилар итларининг тинчиб қолганлигидан сезишди.

Қоя ичига киришганда у ерда бир эмас, тўртта айиқ ётарди. (АПН).

ҚИСҚА САТРЛАР

Сирдарё районидаги «Малик» совхозининг Д. Тўйчиев бошлиқ бригадасида ернинг шўри ювиб бўлинди.

Ж. Каттабоев.

●

Шўрчи районидаги «Шарқ юлдузи» колхозида 8800 туп мевали дарахтлар кўчати ўтқазилди.

Х. Содиқов.

●

Вобкент районидаги «Ленинобод» колхозида уч гектар ерга тут кўчати экилди.

Н. Мусаев.

●

«Оққўрғон» районидаги 1-«Оққўрғон» совхозининг 5-бўлимида 1000 тупдан ортиқ тут кўчати экилди.

Т. Мирқурбонов.

●

Хўжаобод районидаги «Комсомол» колхозида техника ремонти қизғин боряпти. 18 чопиқ трактори, 27 та «ДТ-24» маркали трактор ва 13 сеялка тахт қилинди.

Р. Қодиров.

●

Олтиариқ районидаги область наслчилик станцияси ишчилари область хўжаликларида 21 мингдан ортиқ сигирни сунъий равишда қочиртирдилар ва бу соҳадаги топшириқларни ошириб адо этдилар.

Т. Отажонов.

●

Янгиқўрғон районидаги «Октябрь» колхозида 25 гектардан ортиқ янги ер очилди. Колхоз деҳқонлари бу йил пахта майдонини 80 гектар кенгайтиришмоқчи.

О. Мўминов.

●

Задарё районидаги «Гулбоғ» совхозида 4400 гектар ернинг шўри бир марта ва 620 гектар майдоннинг шўри икки марта ювилди.

Б. Маҳмудов.

Ирригация қурилишларида

ЯНГИ КАНАЛЛАР

Районимизда пахта ва бошқа экинлар майдони йил сайин кенгаймоқда. Бу, сувга бўлган эҳтиёжни тобора оширяпти. 1963 йилдан бошлаб районимизнинг бир қатор хўжаликларида катта-кичик каналлар қуриш, шу йўл билан сув танқислигига барҳам бериш учун кураш қизитиб юборилди. Шу давр ичида Оқсув анҳорининг ўнг ва чап соҳилларида Искана—Янгиқишлоқ, 1-Мўминобод, 2-Мўминобод ва Посмон каналлари қуриб битказилди. Натижада сувнинг миқдори тўрт кубометр кўпайди. Бу сув билан 3500 гектар майдондаги ғўзани мавсум давомида олти марта қондириб суғориш мумкин.

Ғўзалар эндигина гулга кирган кезларда ҳар йили Танқис ариғидаги сув камайиб кетар эди. Бунинг натижасида анчагина майдондаги ғўзалар сувсизликдан толиқиб, ҳосили кам бўлиб қоларди. Ленин номли колхоз аъзолари сув танқислигини бартараф этиш мақсадида яхши ташаббус бошлаб бердилар. Улар уч километр узунликдаги Мучин канали қурилишини тамомлаш арафасида турибдилар. Бу ерда ҳозиргача 12 минг кубометр тупроқ, 3 минг кубометр бетон ишлари бажарилди.

«Гулистон» колхози аъзолари эски Ғаров ариғининг этагида ирригация қурилишларини жадал давом эттирмоқдалар. Бу ерда 15 минг кубометр тупроқ, 1600 кубометр бетон ишларини бажариш кўзда тутилади. Ҳозир тупроқ ишлари тамомланиб, қум-шағал ташиб келтирилаётир. Бу иш тамомлангач, сув анча сероб бўлади.

Бизнинг шароитимизда ер ости сувларидан фойдаланиш учун ҳам имкониятлар бор. Кўпгина хўжаликлар территориясида артезиан қудуқлари, коллектор ва зовурлар қазиш, фойдаланмасдан келинаётган қудуқ ва зовурларни ишга тушириш мўлжалланмоқда. Ҳозирги пайтда бир қатор хўжаликларда каналлар қурилиши билан бир қаторда, артезиан қудуқлари, коллектор ва зовурлар қазиш ишларининг суръати кундан-кунга тезлаштириляпти.

«Партия XIX съезди» колхозининг 150 гектар лалмикор ерини сув билан тўла таъминлаш ниятида сувни 36 метр баландликка кўтариб берадиган насос ўрнатишга яқин кунларда киришилади. Фрунзе номли, «Қизил юлдуз» колхозларида қазилган артезиан қудуқларига ҳар хил типдаги насослар ўрнатиш ҳам планлаштириб қўйилди. Бу тадбирлар амалга оширилгандан сўнг пахтакор хўжаликлар 90 та артезиан қудуғи, кўпгина коллекторлардан экинларни суғоришда фойдаланиш имкониятига эга бўладилар.

Шу кеча-кундузда Чоршанби каналида ирригация иншоотлари қурилиши давом этмоқда. Мазкур каналнинг узунлиги 17 километр бўлиб, у Оқсув анҳори сувини районнинг кўпчилик колхоз ва совхозларига етказиб беришда муҳим аҳамиятга эгадир. Канал қурилишида 3 мингга яқин одам, шу жумладан «Узсельхозтехника» район бирлашмасининг кўп сонли механизаторлари, Шаҳрисабз ва Китоб колхозлараро қурилиш ташкилотларининг ходимлари меҳнат қилмоқдалар. Шунингдек, бу улкан қурилишда 36 та бульдозер ва кўплаб бошқа механизмларнинг кучидан самарали фойдаланилаётир.

Колхоз ва совхозларнинг кўп сонли меҳнаткашлари бир ёқадан бош чиқариб ишлагачликлари туфайли Чоршанби канали қурилишининг ўзида 66 минг кубометр тупроқ қазиб чиқарилди. Канални бетонлаштиришга тайёргарлик кўриш тадбирлари ҳам кўрилмоқда. Бу ерга тош-шағал, цемент ва бошқа қурилиш материаллари ташиб келтириш кун сайин тезлаштирилаётир.

Сув бор жойда ҳаёт бор. Сув қанчалик сероб бўлса, қишлоқ хўжалик экинларидан, айниқса, пахтадан шунчалик мўл ҳосил етиштирилади. Тўла ишонч билан айтиш мумкинки, районимиз меҳнаткашлари каналлар қурилишини энг қисқа муддатда тугаллашга эришадилар, КПССнинг навбатдаги XXIII съездини ва Ўзбекистон Компартиясининг XVII съездини муносиб туҳфалар билан кутиб оладилар.

Ф. ЭРГАШЕВ,
Шаҳрисабз район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи.

Кино хизмати яхшилансин

Қўлида киноаппарат бўлган киши чўпонларнинг посёлкасига, қўриқ ерлар ўзлаштирила бошланган узоқ жойлардаги қишлоқларга, хуллас республикамизнинг ҳамма жойларига борганида, аввало, механизаторларни, колхозчиларни, завод ва фабрика клубларини кўришга шошилади. Кино шохобчалари ходимларининг 21 январда Тошкентда очилган республика кенгашида кино ходимининг оғир, лекин олижаноб меҳнати тўғрисида қизғин гаплар бўлди. Кенгашда киномеханиклар, кинотеатрларнинг директорлари, кинопрокат ходимлари, республикадаги партия ва совет ташкилотларининг вакиллари қатнашдилар. Кенгашда иштирок қилмоқ учун Москва ва Қозоғистоннинг кино ходимлари ҳам меҳмон бўлиб келишди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советиа Кинематография давлат комитетининг раиси А. П. Қаюмов «Давлат кино шохобчаларининг 1965 йилдаги иш якунлари ва 1966 йилда республика аҳолисига кино хизматини яхшилаш соҳасидаги вазифалар» тўғрисида доклад қилди.

Кенгаш қатнашчилари республика кино шохобчаси ходимларининг 1966 йилга мўлжалланган социалистик мажбуриятини қабул қилдилар.

Кенгаш ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Р. Н. Нишонов, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари С. О. Азимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири С. Шермуҳамедов қатнашдилар.

Кенгаш қатнашчилари аҳолига кино хизматини яхшилаш проблемаларини секцияларда ҳам муҳокама қиладилар. Секцияларда 25 январгача иш олиб борилади.

(ЎзТАГ).

ФОЛБИННИ ҚУВГАН КАМПИР

... Ўрозмат ака хонадонига фолбин келди. «Пешанангда — бахтсизлик нишонасини кўриб турибман. Юлдузинг шундай яралган экан-да»- деди-ю «ух» тортди. Яна алланималарни валдирамоқчи эди, Ўрозмат акалар уйига меҳмонга келган опаси Гуландом хола фолбиннинг ковушини тўғрилаб қўйди.

— Гапига қара иблиснинг. Юлдузим шундай яралган эмиш. Наҳотки бу хор-зорлик, қашшоқлик тақдирда битилган бўлса! У қандай қалам эканки, бировнинг пешанасига бахт, айш-ишратни, бировникига бир умр азоб-уқубатни битса. Бойнинг юлдузи чарақласа-ю, камбағалники сўниб турса... Йўқ, бундай бўлмаслиги керак.

Йиллар ўтди. Ўрозмат ака ўйлаганидек бўлди. Октябрь тонгида эллар уфқида бахт қуёши порлади.

— Шунча йиллар ер супуриш ва кўча тозалаш билан тирикчилик қилдингиз. Энди сизга бозордаги сабзавот дўконини топширсак.

Бу таклиф Ўрозмат акага ёқмади.

— Кўчамиз тоза ва ораста бўлсин, — деб ёшликдан қўлга олган супургини энди ташлар эканманми? Қўйинг, янги замонда ҳам шу оддий ишим билан халққа хизмат қилавераман.

Гурлан район бозоркоми ишчиси Ўрозмат ака озод меҳнат гаштини сура бошлади. Яхши ишлагани учун мукофотлар олди. Уй қурди, бола-чақали бўлди. Аммо, энди бахт сурурини сураётганда хотини дунёдан ўтди. Икки фарзанд—Ҳожимурод ва Саъдулла билан қолди. У, шу орада Ўрозмат аканинг бева опаси Гуландом хола укасиникига кўчиб келди. У бефарзанд эди. Хола онасиз қолган гўдаклар бошини силаб, укаси дардига малҳам бўлди.

Фарзандлари энди баркамол бўлаётганида Ўрозмат ака ҳам вафот этди. «Яхши замонада дунёга келдингиз чироқларим. Элга муносиб хизмат қилинг, меҳнатни севинг» дея падарлик насиҳатини қилди у фарзандларига.

... Мана, хонадонга меҳмонмиз. Ўртада ноз-неъмат тўла дастурхон. Деворда чўғдек ёнган гилам, унда отанинг портрети, ота чеҳрасида табассум, ғурур, ишонч. У фарзандлари бахтидан мамнун.

Ўрозмат аканинг тўнғич ўғли Ҳожимурод хазинахонада ишлайди. У Гурлан район давлат банкида инспектор, молия техникумини тамомлаган. У коллектив ўртасида ишчан ходим, ташаббускор коммунист сифатида обрў қозонди. Хизмати медаль ва фахрий ёрлиқлар билан тақдирланган. Актив жамоатчи, район ижроия комитетининг штатсиз бўлим мудири.

Ҳожимуроднинг укаси Саъдулла қурилиш-монтаж бошқармасида коммунистик меҳнат бригадасига бошчилик қилади. Бригада экскаваторчилари бир ойдан буён келгуси йил ҳисобига ишлаяптилар. Саъдулла халқнинг юксак ишончига сазовор бўлган, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати, давлатни бошқараётганлардан бири.

Оғайнилар бола-чақали бўлишган, бир тотув оилада туришади. Гуландом кампир анча кексайса ҳам оила гуллари — жажжиларни эркалаб-овутиб ўтирибди. У тақдиридан нолимайди. Инисидан қолган икки шер йигит — холанинг ўз фарзандидан зиёд, келинлари Гавҳархон ва Анбархон «она» десалар, саккиз невара уни «буви» дейишади. Шулар — кампирнинг қаноти, қувончи.

... Тўсатдан эшик қоқилди Бели букчайган, салла ўраган бир чол уйга кирди. Қат-қат гиламлар, телевизор, магнитофон ва бошқа анжомларга кўзи аланглайди. Сўнгра варақлари титилаёзган эски китобни очди. «Эй кампиржон, пешанангиз ярқираб кўринади. Толейингизда нималар борлигини сўзлаб берай» деди у.

— Тўхта, оғзингни юм, фирибгар. Эсимда, қачонлардир сени кўрганман. Бахтсизликдан башорат берган эдинг ўшанда. Мана, кўряпсан, биз ҳақиқий бахт соҳибимиз. Сен фақат асбоб-ускунага боқдинг. Булоқ сувидек мусаффо қалбимизни кўролсанг эди. Толе юлдузимиз порлаб турганлигини сенсиз ҳам биламан. Кет!

Фолбин кетди, кампирнинг кўзи ўнгидан ғубор кўчгандай бўлди. Гапга тушунгандек, ит вовуллаб қолди...

Саъдулла уйига хушхабар билан кирди.

— Онажон, мени Олий Совет сессиясига чақиришибди. Бирга юрасиз. Тошкентни сайр қилиб келасиз.

Гуландом кампир мамнун жилмайди.

Шундай ажойиб оилаларимиз бор-а!

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЙЎҚОЛСИН ХУРОФОТ!

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

Оламда НИМА ГАП

САМИМИЙ ЁРДАМ

Совет давлати барча мамлакатлар билан тинч-тотув яшаш, иқтисодий алоқаларни ривожлантириш сиёсатини ўтказиб келмоқда. Ижтимоий тузумнинг турлича бўлишига қарамай, давлатлар ўртасида бир-бирига ишонч, ҳамкорлик, ва дўстлик бўлиши мумкинлигига Совет Иттифоқи билан Афғонистон ўртасидаги муносабатлар ёрқин мисол бўла олади. Совет ҳукумати кўшни бу давлат билан дўстона алоқаларни изчиллик билан ривожлантиришда ва халқ хўжалигини ривожлантиришда, янги ирригация тармоқлари, йўллар қуришда афғон халқига ёрдам кўрсатиб келмоқда.

1965 йил афғон халқи ҳаётида катта воқеалар йили бўлди. Баҳорда мамлакат меҳнаткашлари ҳаётида жуда муҳим ва зарур бўлган янги ирригация иншооти — Кобул дарёсида тўғон ва Жалолобод канали ишга туширилди. Кузга бориб эса Совет Иттифоқи ёрдамида қурилган Кушка — Ҳирот—Қандаҳор магистрал йўли қуриб битказилди.

Ана шу қурилишларни амалга оширишда совет мутахассислари — жумладан Ўзбекистон мутахассислари ҳам афғон халқига ҳар томонлама ёрдам кўрсатдилар.

Намгархар воҳасида яшовчи деҳқонлар сув тўғрисида кўпдан орзу қилиб келар эдилар. Шўх Кобул дарёси бефойда оқиб ётар, баҳор кезларида эса тошқин сувлар деҳқонларга катта зарар етказарди. Ёз ойларида сув камайиб атрофдаги ерлар қақраб кетар эди. Меҳнаткаш афғон халқи Кобул дарёсини бўйсундириш орзусида эди. Аммо бу соҳада тажриба ва техникага эга бўлмаган халқ ўз орзусини амалга ошира олмас эди.

Афғонистон ҳукуматининг илтимосига мувофиқ Совет Иттифоқи қўшни давлатга ёрдам қўлини чўзди. 1956 йилда бир группа ўзбек инженерлари Жалолободга келиб, узунлиги 70 километр бўладиган магистрал канал лойиҳасини тузишди. Доруйнта дарасида дарёни жиловлаш кўзда тутилди. 1960 йилга келиб эса канал ва тўғон қурилишига техника, инсон кучи келтирила бошланди. Ниҳоят, қурилишда ишлар авж олиб кетди. Совет мутахассислари техникани эгаллашда афғонларга ёрдам кўрсатдилар, улар ўз тажрибаларини ўргатдилар.

Жалолобод ирригация комплекси тўғон, канал, ГЭС ва насос станцияларидан иборат. Канал Кобул дарёсининг ўнг томонидан Доруйнта дарасидан бошланади. Унинг узунлиги 70 километр бўлиб, секундига 50 кубометр сув оқади. Тўғонда қурилган электростанция насос станцияларига, янги посёлкаларга электр энергияси беради.

Афғонистон янги ирригация комплекси базасида бир қанча корхоналар вужудга келтириш мумкин. Доруйнда посёлкасида ремонт заводи қурилди. Бу завод экскаватор ва тракторларни, шунингдек, электромоторларни ремонт қилади. Самархел посёлкасида мебель фабрикаси қурилади.

Эндиликда афғон халқи олдида Жалолобод ирригация комплекси қурилишининг иккинчи навбатини тугаллаш вазифаси турибди. Бу навбатда асосан янги ўзлаштириладиган ерлар тошлардан тозаланади, мелиорация ишлари мукаммаллаштирилади, ўзлаштирилиши лозим бўлган ерлар текисланади. Дастлабки ўзлаштириладиган 9,2 минг гектар ерда 4 та механизациялашган давлат қишлоқ хўжалик фирмалари тузилиши кўзда тутилмоқда. Ҳозир ана шу ишларда 13 мингдан ортиқ иш кучи ва 800 автомашина ишламоқда.

Жалолобод водийсида ташкил этиладиган механизациялашган қишлоқ хўжалик фирмаларида ҳар йили 100 минг тонна апельсин, 80 минг тонна мойли экинлар, 40 минг тонна қанд лавлаги ва бошқа маҳсулотлар етиштирилади.

Қурилиш ишларида афғон халқига ёрдам кўрсатишга борган совет мутахассисларига хизмат кўрсатиш учун бошқа врачлар қаторида Афғонистонга мен ҳам борган эдим. Афғон меҳнаткашлари Совет Иттифоқининг беғараз ёрдамидан ғоят хурсанд бўлаётганликларини кўрдим, эшитдим. Жалолобод водийсида вужудга келадиган янги экинзорлар, боғлар, чаманзорлар совет кишиларининг беғараз ёрдами тимсоли бўлиб қолади. Шу кун Совет Иттифоқи меҳнаткашларига бўлган самимий туйғуларини, миннатдорчиликни қалбида доимо сақлайдилар.

Қ. ШОДМОНОВ, врач.

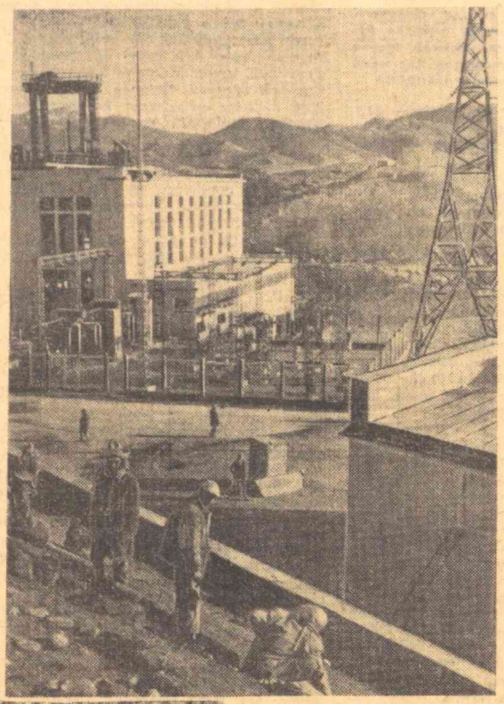

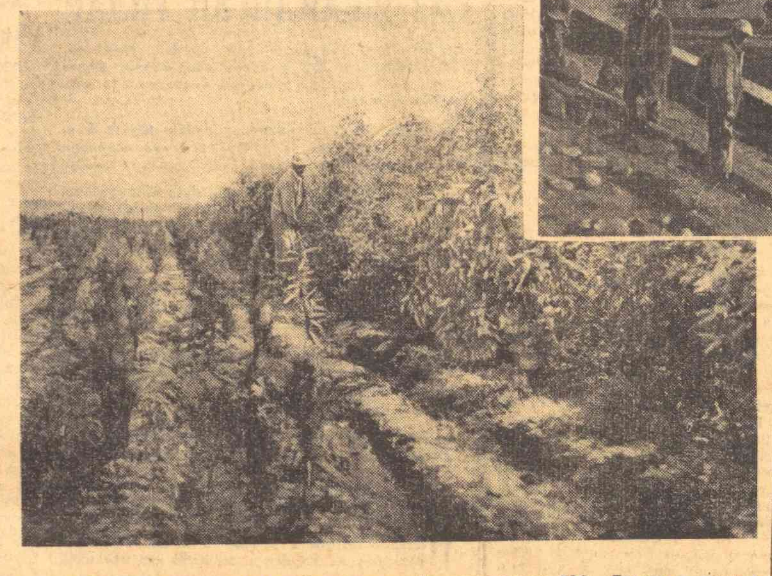

Суратларда: юқорида — Кобул дарёсини жиловлаб қурилган янги ГЭС. Пастда — учинчи давлат фирмасидаги ихота дарахтзорлар.

Л. Б. ШАСТРИ ХОТИРАСИ

ДЕҲЛИ, 22 январь. (ТАСС). Калькуттада Ҳиндистоннинг марҳум Бош Министри Л. Б. Шастри ҳаёти ва фаолиятига бағишланган фотовиставка очилди, деб хабар беради ПТИ агентлиги. Ғарбий Бенгалия Бош Министри П. Ч. Сен виставканинг очилиш маросимида гапириб, Л. Б. Шастри ўз халқининг муносиб фарзанди эди, у тинчлик иши йўлида яшади ва вафот этди, деди.

ШАСТРИ ОИЛАСИГА ЁРДАМ

ПАРИЖ, (ТАСС). Франс Пресс агентлиги мухбирининг Деҳлидан хабар беришича, Ҳиндистон Бош Министри Лаъл Баҳодир Шастри жуда камбағал бўлган. Унинг банкда пули мутлақо йўқ эканлиги маълум бўлди. Шу сабабли ҳукумат унинг бева қолган хотинига ҳар ойда 1000 доллар миқдорида пенсия тўлашни маълум қилди.

Шастрининг уйи ҳам, ер-мулки ҳам бўлмаган. У 13 йил давомида министр лавозимини эгаллаб турганида ҳам бойлик орттирмаган. Унинг бола-чақалари яқин ўртада Бош Министр учун ажратилган резиденциядан кетиши керак. Лекин борадиган уйлари, яшаш учун маблағлари йўқ.

Ҳиндистон ҳукумати Шастри оиласига ёрдам берди. Унинг нораста болаларига стипендия тўлашга қарор қилинди.

Шастри хонимнинг ҳали эрга чиқмаган икки қизи, шунингдек, тўрт ўғли бор. Фақат катта ўғли автомобиль фирмаларидан бирида ишлаб, ойлик олиб турибди.

ПОКИСТОН МИНИСТРИНИНГ ТАШАККУРИ

КАРОЧИ, 22 январь. (ТАСС). Покистон информация ва радиоэшиттириш министри Хўжа Шаҳобиддин хасталикдан тузалганидан кейин Тошкентдан Равалпиндига қайтиб келди.

Покистон информация агентлиги мухбири билан суҳбатда Хўжа Шаҳобиддин Тошкентда бўлган вақтида ўзига кўрсатган самимий меҳмондўстликлари ҳамда тиббий ёрдамлари учун Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР ҳукумати раҳбарларига миннатдорчилик билдирди.

«Хасталик вақтимда менга кўрсатилган ғамхўрлик учун, — деди Хўжа Шаҳобиддин, — Совет Иттифоқи раҳбарлари билан врачларга миннатдорчилик билдиргани сўз топа олмаяпман. Уларнинг меҳмондўстлиги менда катта таассурот қолдирди».

ТОШКЕНТ ДЕКЛАРАЦИЯСИ АМАЛГА ОШМОҚДА

ДЕҲЛИ, 21 январь. (ТАСС). Бугун Г. Нанда раислигида ҳукуматнинг мажлиси бўлди. Бу мажлисда Тошкент Декларацияси ва уни амалга ошириш билан боғлиқ бўлган масалалар муҳокама қилинди, деб хабар беради Ҳиндистон информация агентлиги ПТИ. Мажлисда Бош Министр Индира Ганди, ташқи ишлар министри Сваран Сингх, мудофаа министри Чаван ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

ДЕҲЛИ, 21 январь. (ТАСС). Ҳиндистон ва Покистон, деб хабар беради Ҳиндистон агентлиги ПТИ, қуролли можаро вақтида асир олинган учувчиларни айирбошлаш тўғрисида бамаслаҳат бир қарорга келишди.

Покистон олий комиссариатининг Ҳиндистондаги вакили асир олинган ҳинд учувчиларни Покистон самолётида эртага Деҳлига келтирилажагини мухбирларга хабар қилди.

ДЕҲЛИ, 21 январь. (ТАСС). Ҳиндистон билан Покистон ўртасида муносабатларни нормаллаштириш тўғрисидаги битим кун сайин амалга оширила бормоқда.

Ҳиндистон—Покистон можароси рўй берганидан кейин, деб хабар беради Пресс траст оф Индиа агентлиги, Покистон авиакомпаниясининг самолёти бугун биринчи марта шарқий Покистондан Лоҳурга бориш йўлида Ҳиндистон территорияси устидан учиб ўтди. Бу самолёт ёқилғи олиш учун Калькутта аэродромига қўнди.

ДЕҲЛИ, 21 январь. (ТАСС). Умумҳиндистон тинчлик кенгаши февраль ойида мамлакатнинг ҳамма қисмида Тошкент ойлиги ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди. Ойликни ўтказишдан кузатилган мақсад, деди Умумҳиндистон тинчлик кенгашининг раиси Диван Чаман Лаъл, Ҳинд халқи ўртасида Тошкент руҳини мустаҳкамлашдир. Белгиланган тадбирларга мувофиқ, мамлакатнинг ҳамма районларида Тошкент Декларациясини, тинчликни, блокларга қўшилмасликни ва империализмга қарши курашни қўллаб-қувватлаш юзасидан оммавий митинг ва намойишлар ўтказилади.

КАРОЧИ, 21 январь. (ТАСС). Ассошиэйтед пресс оф Пакистан агентлигининг мухбири Равалпиндидан хабар беради: Покистон армияси қўмондони генерал Муҳаммад Мусо ҳинд армияси штаби бошлиғи генерал Ж. Н. Чоудхурининг Деҳлида учрашиш тўғрисидаги таклифини қабул қилди.

Ҳар иккала мамлакатнинг ҳарбий бошлиқлари қуролли кучларни 1965 йил 5 августгача улар эгаллаган позицияларга кўчириш тўғрисида Покистон ҳукумати билан Ҳиндистон ҳукумати ўртасида тузилган битимни амалга ошириш масаласини муҳокама қиладилар.

ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИ ГАНАДА ЎТКАЗИЛАДИ

ВЕНА, ТАСС мухбири **Л. Тушавин** хабар беради:

Ёшлар ва студентларнинг бирдамлик, тинчлик ва дўстликка бағишланиб ўтказиладиган IX Жаҳон фестивалига тайёргарлик халқаро комитетининг бу ерда ўтказилаётган мажлиси ўз ишини тамомлади. Тайёргарлик халқаро комитетининг ишида жаҳондаги 39 мамлакатнинг ва халқаро ташкилотларнинг — Жаҳон Демократик Ёшлар Федерацияси, Халқаро студентлар иттифоқи, Умумафрика ёшлар ҳаракати ва Умумафрика студентлар ҳаракати ташкилотларининг вакиллари қатнашмоқда.

15-16 январда тайёргарлик халқаро комитети мажлисининг қатнашчилари ёшлар ва студентларнинг IX Жаҳон фестивалини қачон ва қаерда ўтказишга тааллуқли масалаларни самимий ва дўстона вазиятда муҳокама қилдилар. Ёшлар ва студентларнинг IX жаҳон фестивалини мустақил Гана Республикасининг пойтахти Аккрада ўтказишга қарор қилинди.

Тайёргарлик халқаро комитети мажлисида қатнашган Совет делегациясининг бошлиғи, СССР Ёшлар ташкилотлари комитетининг раиси П. Решетов ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: Венадаги учрашув қатнашчилари ўз нутқларида фестиваллар ўтказиб туриш идеяси ҳозирги вақтда алоҳида аҳамият касб қилаётганлигини, чунки ҳамма мамлакатлардаги ёшлар ва халқларнинг умумий душмани бўлган империализм прогрессив демократик ҳаракат ўсиб бораётганлигидан қўрқиб, ўзининг агрессив ҳаракатларини кучайтираётганлигини уқтириб ўтдилар. Жанубий Вьетнамдаги жирканч уруш, Санто-Домингода сурбетлик билан қилинган қонли агрессия, Конгода тўхтовсиз давом қилаётган тўқнашувлар, Анголада, Мозамбикда ва Португалиянинг бошқа мустамлакаларида миллий озодлик курашчиларига қарши ўтказилаётган жазо операциялари — мана шуларнинг ҳаммаси империализм қилаётган жиноятлардир. Бундай шароитда ёшлар бир чеккада туролмайди ва буни истамайди. Ёшлар мана шу умумий душманга қарши курашмоқдалар ва ўзлари олиб бораётган мана шу муқаддас курашда ўз мамлакатларидаги, шунингдек бошқа мамлакатлардаги ўз тенгдошлари билан бирлик вужудга келтиришга интилмоқдалар. (ТАСС).

ОБЗОР

ХАЛҚ НАФРАТИ

Вьетнамдаги воқеалар шуни кўрсатиб турибдики, Америка империалистлари бутун дунё меҳнаткашларининг қатъий норозилиги ва нафратига қарамай, қонли урушни тобора кучайтирмоқдалар. Ўзини Вьетнам масаласини тинч йўл билан ҳал қилиш тарафдори қилиб кўрсатишга уринаётган, аслида эса уруш ҳаракатларини кучайтираётган Америка империализмининг иккиюзламалиги барча прогрессив инсониятни нафратлантирмоқда.

Редакцияга келаётган кўпгина хатларда ишчилар, колхозчилар, студентлар ва солдатлар Вьетнам халқи бошига оғир мусибатлар солаётган АҚШ урушқоқларига нафратларини, қаҳрамон Вьетнам халқи билан бирдамлик туйғуларини ифодалайдилар.

Тинчлик тарафдорлари Осиёдаги икки давлат — Ҳиндистон билан Покистон давлат арбобларининг Тошкентдаги музокараларини диққат билан кузатиб бордилар ва Тошкент учрашувининг муваффақиятидан беҳад хурсанд бўлдилар. Тинчликка эмас, балки урушга интилаётган кучларининг қиёфаси мана шундай бир пайтда янада яққол намоён бўлиб қолар экан, — деб ёзади оддий солдат А. Иброҳимов. — АҚШ империализми Вьетнамда ўз башарасини кўрсатиб турибди.

Вьетнамлик дўстларимиз бошига тушаётган мусибатли кунларда биз студентлар қаҳрамон Вьетнам халқи билан бирдам эканлигимизни таъкидлаймиз, — деб ёзишади Хива педагогика билим юртининг бир группа студентлари, — Вьетнамлик дўстлар! Шаҳар ва қишлоқларингизга ўлим ёғдираётган босқинчиларга минг лаънат деймиз.

Тошкент шаҳар, Октябрь районидан ўртоқ Т. Хидировнинг ёзишича, пенсионер Софья Михайловна Шумилова курашаётган Вьетнам халқига ёрдам сифатида 600 сўм пул юборди. «Ўз ўчоғини, ўз уйини келгиндилардан ҳимоя қилаётган вьетнамликларга мадад бўлсин, агрессорларга минг лаънат, деди С. М. Шумилова. Октябрь райони медицина ходимлари АҚШ ҳарбийларининг Вьетнамдаги агрессиясидан қаттиқ ғазабланаётганликларини ўртоқ Э. Қодиров ўз хатида ифодалаган.

Мана, Фарғона область, Поп районидан келган хат. 38- мактаб ўқитувчиси Мамасоли Маткомилов қуйидагиларни ёзади: Қишлоғимизнинг бутун аҳолиси вьетнамликлар уйларига ўт қўяётган, гўдакларни қонга белаётган АҚШ империалистларига лаънат ўқимоқда.

«Мен 85 ёшга бордим. Уруш нималигини яхши биламан, — деб ёзади Сирдарё область, Киров районидаги «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» совхозидан Жумагул Раҳимова. — Фашистлар уруш бошлаганда, 1942 йилда ёлғиз фарзандим Қўшмурод Халосовни фронтга кузатиб қолган эдим. Ўғлим ҳалок бўлди. Америка Вьетнамда уруш қилаётганини эшитиб, ўзим каби оналарни эсладим. Ҳеч кимнинг бошига фарзанд доғи тушмасин. Бунинг учун дунёда тинчлик керак. Урушнинг оти ўчсин».

Тошкент қишлоқ хўжалиги институтининг студенти Х. Холиқов, Хоразм Давлат педагогика институти студентлари Раҳим Шарипов, Саодат Ботирова, Гулистон районидаги «Гулистон» совхозидан Юсуф Абдуалимов, Андижон шаҳридан Козимжон Аҳмадалиев, оддий солдатлар Баҳром Солиев, Холмўмин Худойқулов ўртоқлар ҳам Вьетнамда инсон қонини тўкаётган империалистларга нафратларини ифодалаб редакцияга хат йўллаганлар.

Бутун прогрессив инсоният каби республикамиз меҳнаткашлари ҳам Вьетнамда қонли урушнинг тўхтатилишини, жафокаш Вьетнам халқига тинчлик берилишини, талаб қилмоқдалар.

ШУНАҚАСИ ҲАМ БЎЛАДИ

ТИКИЛГАН ТИЛ

Италиялик жарроҳ Марио Маритти яқинда нодир бир операция ўтказди. Бемор автомобиль тўқнашуви вақтида тилини қаттиқ тишлаб олган, тилининг учи узилиб тушган экан. Жарроҳ унинг тилини улаб, тикиб қўйди. Операция муваффақиятли ўтди. Уч ҳафтадан сўнг бемор гапира бошлади.

ПОЧТАДАГИ ПОРТЛАШ

Тўққиз яшар итальян қиз Гизела Пелиццори Францияданги танишига хат ёзиб, ичига болалар ўйинчоқ тўппончаси учун бир неча пакет қоғоз пистон солиб қўйди. Почта хизматчиси конвертга муҳр босмоқчи бўлганда, портлаш юз берди. Бу портлашдан ҳеч ким зарар кўрмади, бироқ почта қоидаларида хат орасига бундай нарсаларни солиб қўйишни тақиқлайдиган модда пайдо бўлди.

БЕНЗИН ЎРНИГА

Товуқ ахлати қиздирилса, анча миқдорда метан гази ажралиб чиқади. Газ билан ишловчи двигателлар бўйича мутахассис инглиз инженери товуқ ахлатининг ана шу хусусиятига эътибор берди. У товуқ ахлатидан метан газини оладиган автомобиль газогенератори конструкциясини ишлаб чиқди. Кашфиётчи «янги» энергия манбаининг фойдасини намойиш қилиб, ўзининг махсус равишда қайта жиҳозланган автомобилини юргизиб кўрсатди. Бир заправка 115 километрга етди!

(«ЗНАНИЕ-СИЛА»дан).

АҚШДА ЯНА ЕР ОСТИДА ЯДРО ҚУРОЛИ ПОРТЛАТИЛДИ

ВАШИНГТОН, 22 январь. (ТАСС). Қўшма Штатлар кеча Невада Штатидаги синов полигонида ер ости ядро қуролини портлатди. АҚШ атом энергияси комиссиясининг эълон қилишича, бу йил ер остида учинчи марта ядро қуроли синаб кўрилди.

ОБ-ҲАВО

Бугун кундузи республиканинг ҳамма районларида ёғингарчилик бўлмаслиги кутилади, айрим жойларга туман тушади. Шарқ-шимолдан секундига 3-7, яйлов жойларда 7-12 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат Қорақалпоғистон АССР, Хоразм областида 0-5 даража совуқ, бошқа областларда 5-10 даража, жануб томонда 15-20 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ёғингарчилик бўлмайди, туман тушади, 4-6 даража иссиқ бўлади.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ, № 26. Редактор — 26545. Редактор ўринбосарлари — 27914, 29323. Масъул секретарь — 34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 27283, Партия турмуши — 33469, 27221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — 31226, Коммунистик тарбия — 31455. Саноат, капитал қурилиши ва транспорт — 34780. Совет қурилиши — 33258. Қишлоқ хўжалик — 27604. Адабиёт ва санъат — 32036, 27221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 34451. Маҳаллий ахборот — 32347. Оммавий ишлар ва хатлар — 29005, 33553. Иллюстрация — 34524. Стенографистка — 27343. Эълонлар — 28142. Коммутатор — 30249, 30250, 30251, 30252, 30253, 30254, 30255, 30256, 30257, 30258.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ Г — 19. Индекс 64543. Р. 08068.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО

23 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.15, 19.00, 19.10, 19.50, 23.00 — Сўнгги ахборотлар.

6.15 — Концерт, 6.45 — Гимнастика, 7.35 — Эшиттиришлар программаси, 7.45 — Ота-оналар учун, 8.25 — Концерт.

9.15 — «Совет Ўзбекистони» ва «Правда Востока», 9.53 — «Ҳақиқати Ўзбекистон» газеталарининг обзори.

9.30 — Енгил куйлар, 10.30 — Шодлик қўшиқлари, 11.10 — «Қувноқ тўлқинда», 11.50 — Экран янгиликлари (рус.), 12.15 — Эрталабки салом (Москва), 13.00 — Чорвадорлар учун концерт, 13.30 — Эстрада-рақс концерти, 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун, 15.00 — «Глобус» (Москва), 15.20 — «Қуёшдек кула оласанми?» (радиопостановка), 18.00 — «Ёшлик» радиостанцияси, 18.40 — «Чўпон фахри» (қоз.), 19.20 — Куйлар, 20.00 — Концерт, 21.20 — Эстрада концерти, 22.00 — Дунё харитаси олдида, 22.10 — Концерт, 22.50 — Эртаги кун эшиттиришлари, 23.10 — Концерт.

24 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.03, 8.15, 13.30, 18.00, 19.00, 19.10, 19.50, 23.00 — Сўнгги ахборотлар.

6.15 — Концерт, 6.45 — Гимнастика, 7.35 — Эшиттиришлар программаси, 8.25 — Қўшиқлар, 9.15 — Шаҳар ва қишлоқларимиз жамоли, 9.30 — Рақс куйлари, 9.50 — Ҳар ишда тежамли бўлайлик (тож.), 10.10 — Концерт, 10.30 — Ўзбек музикали драмаларидан парчалар, 11.10 — «Антикоммунизм — мустамлакачилар қуроли» (суҳбат), 13.00 — Чорвадорлар учун, 13.40 — Людмила Зикина куйлайди, 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун, 16.00 — «Правда» газетасининг обзори, 16.15 — Камер куйлар (рус.), 17.00 — «Юность» Узбекистана» радиостанцияси (рус.), 18.10 — Куй ва қўшиқлар, 18.30 — Концерт, 19.20 — Съезд олди мусобақаси илғорлари талабига мувофиқ концерт (тат.), 20.00 — «Ҳаёт дарёси», 20.10 — Концерт, 20.45 — Ўзбекистон нефтчиларининг янги марралари, 21.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт, 22.00 — Халқаро темада, 22.10 — Совет авторлари қўшиқлари, 22.40 — Адабий эшиттириш, 23.10 — Эртаги кун эшиттиришлари, 23.20 — Концерт.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

23 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 12.00 — **Болалар учун.**

Рус тилида: 13.05 — **Олтин юрак** (фильм-эртак).

ЭКРАНДА МОСКВА

14.30 — Мактаб ўқувчилари учун. **«Сириус» операцияси** (илмий-табиий тележурнал, Ленинграддан), 15.10 — **Орган куйлари** (Горький шаҳридан), 15.40 — Мактабгача ёшдаги болалар ва кичик ёшдаги мактаб ўқувчилари учун. **Ажойиб калит** (Ленинграддан), 16.25 — **Кубань бўйлаб қўшиқ парвоз этади** (Краснодар шаҳар бадиий ҳаваскорлари концерти).

Ўзбек тилида: 17.00 — **Ботир тойчоқ** (болалар учун), 17.25 — **Телевизион янгиликлар.**

Рус тилида: 17.40 — **Качалов** (ҳужжатли фильм), 18.35 — **Телевизион янгиликлар,** 18.50 — **Эстрада концерти.**

Ўзбек тилида: 19.40 — **Оталар сўзи — ақлнинг кўзи** («Ёшлик» студияси).

Рус тилида: **Новости дня** киножурнали ва **Учинчи патетик** номли телевизион бадиий фильмнинг 2-қисми.

21.50 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.55 — **Концерт** (Ўзбек филармонияси артистлари ижросида).

ЭКРАНДА МОСКВА

23.30 — **Эстрада проблемаси муҳокамада.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

24 ЯНВАРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.20 — **Қувноқ минутлар** (болалар учун), 18.50 — **Фан инсонга хизмат қилади,** 19.10 — **Концерт** («Хайтарма» ансамбли ижросида), 19.50 — **Миллионлар университети.**

20.10 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 20.15 — **Телевизион янгиликлар,** 20.30 — **Қаҳрамондан ўрнак ол** (Совет Армияси жангчилари учун), 20.50 — **Санъат янгиликлари,** 22.00 — **Жаҳон ҳафта ичида,** 22.15 — **Тинчлик вальси** (ҳужжатли фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/I да кундуз **Евгений Онегин,** кечқурун **Боғчасарой фонтани.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/I да кундуз **Насриддин саргузаштлари,** кечқурун **Ўғирланган умр.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 23/I да кундуз **Қари қиз,** кечқурун **Ота ўғли,** 24/I да **Қирқ қиз.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 23/I кундуз соат 12 да 4—6 синф ўқувчилари учун музикали лекторий абонементи бўйича: **«Сиз севган ёш санъаткорлар» деган темада учинчи концерт-лекция.**

23/I кундуз соат 3 да 7—11 синф ўқувчилари учун музикали лекторий абонементи бўйича: **«Совет композиторларининг ёшлар ҳақидаги янги асарлари»** деган темада учинчи **концерт-лекция.** Абонементлардан ташқари билетлар Концерт зали кассасида ва райкассаларда сотилади.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Йиртқич ҳайвонларни ўргатувчи Владимир Борисов ва «Юность» цирк коллективи гастролининг сўнгги кунлари.**

КИНО

Кун ва соат — «МИР», СОБИР РАҲИМОВ номли, «ЎЗБЕКИСТОН», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «ИСКРА», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Бугун ва ажалим соатида — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА», «ЁШ ГВАРДИЯ», «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Биринчи Бастилия — «ЧАЙКА» (эрталаб соат 10 да), «ЁШ ГВАРДИЯ» (эрталаб 10 ва кундуз 12 да) «СПУТНИК» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда)

Бу телба дунё — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 12, 3, кеч 6-15 ва 9-15 минутда).

Пушчин Прагага боради — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб 10 да).

Балли, ҳамшира — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Бир марта картошка, икки марта картошка — «ЧАЙКА» (кундуз соат 3-15 минут ва кеч 10 да).

Фавқулодда топшириқ — «ЮЛДУЗ» (кундуз соат 5, кеч 7 ва 9 да).

Кутузов — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 3 да).

Содиқ қалб — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Тошкент давлат медицина институтида медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

1966 йил 2 февраль кундуз соат 2 да, даволаш ва стоматология факультетларининг илмий совети мажлисида:

А. М. Караева: «Қалқонсимон без касаллигида аёллар овариал-менэес функциясининг операциядан олдинги ва кейинги ҳолати» деган темада;

Р. Г. Алехина: «Юрак-қон томирлари хирургиясида флюотан наркози» деган темада;

Г. А. Савинский — педиатрия факультетининг илмий совети мажлисида: «Бутун ўпкани ёки бир томонлама аутотрансплантация қилиш (экспериментда)» деган темада.

1966 йил 9 февраль кундуз соат 2 да, илмий совет мажлисида (акт зали):

Х. И. Халмеева: «Хроник ичак касалликларида одам организмида гемодинамик ўзгаришлар» деган темада;

Ф. У. Эшонхўжаева: «Жағ юздаги одонтоген яллиғланиш процесси» деган темада.

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

1966 йил 3 февраль кундуз соат 3 да, В. И. Ленин номли Тошкент Давлат университети тарих факультетининг илмий совети мажлисида (Карл Маркс кўчаси, 32-уй, 36-аудитория) тарих фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

В. М. Кудряков: «Ўзбекистон Коммунистик партияси етти йиллик даврида (1959—1964 йиллар) республика меҳнаткашларининг турмуш даражасини янада юксалтириш учун курашда» деган темада.

А. Акромов: «Туркистон Коммунистик партиясининг ҳарбий коммунизм сиёсатини амалга ошириш учун кураши (1918—1921 йиллар)» деган темада.

Диссертациялар билан университет кутубхонасида танишиш мумкин (Куйбишев кўчаси, 10-уй).

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА

23, 24, 25 январда

УЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ ВА ЭСТРАДА АРТИСТЛАРИНИНГ

концертлари

Концертларда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Ғулом Абдураҳмонов, Коммуна Исмоилова,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Жуманазар Бекжонов, Қундуз Миркаримова, Дилором Шерова,** солистлардан **Зокиржон Султонов, Холисхон Қодирова, Сора Шукурова, Малоҳат Дадабоева, Зумрад Ҳожиева, Манзура Мўминова, Дилбар Абдуллаева, Ўткир Холмуҳамедов, Исмоил Бойжонов**лар, ўзбек халқ чолғу оркестри ва ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 7 яримда бошланади. Билетлар Эстрада театри кассасида кундуз соат 2 дан ва район кассаларида соат 12 дан сотилади.

Карл Маркс кўчасидан Якуб Колас кўчасигача

ТРАНСПОРТ ҚАТНОВИНИНГ ЁПИЛИШИ

муносабати билан,

25 январдан

3, 10, 21-автобуслар

Жуковский, Свердлов, Якуб Колас кўчалари бўйлаб ва кейин иккала томонга ўз маршрути бўйича **ҚАТНАЙДИ.**